

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 180 (12.812)

Trst, petek, 31. julija 1981

OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRB REPRODUKCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA
60100200

Ob dejanskem priznanju, da gre za vlado prehodnega značaja

Goria predstavil svoj program

Val polemik v zvezi z imenovanji novih podtajnikov - Razčiščenje spora med socialisti in demokristjani odloženo na jesen - Še vedno protesti zaradi zamenjave Zamberlettija

Goria le bežno o vprašanju manjšin

RIM — Ministrski predsednik Goria je v svojem včerajšnjem programskem govoru v senatu skoraj popolnoma spregledal položaj in problematiko narodnih manjšin v državi. Omejil se je le na kratko poglavje o položaju na Južnem Tirolskem, pri čemer je podčrtal, da si bo nova vlada na vseh ravneh prizadevala za celovito in vsestransko izvajanje znane- ga »paketa« pravic ladinske in nemške narodne skupnosti. Po drugi strani pa se bo kabinet v tem okviru, je nadaljeval predsednik Goria, zavzemal za spoštovanje pravic in interesov manjšin, ki bo imelo za cilj dosego miroljubnega sožitja.

Ni jasno, ali je pri tem Goria mislil samo na položaj v bociški pokrajini, ali pa se je v drugem stavku nanašal tudi na ostale manjšine. S tem vprašanjem ga je med včerajšnjim govorom polemično prekinil tudi slovenski komunistični senator Stojan Spetič. Njegova prošnja za pojasnilo pa je naletela na gluha ušesa. Goria se je v poglavju, ki ga je namenil zunanji politiki, podčrtal, da se bo vlada zavzemala za utrditev vsestranskih odnosov z vsemi prijateljskimi državami, posebno še z Avstrijo in z Jugoslavijo. (st)

SANDOR TENCE

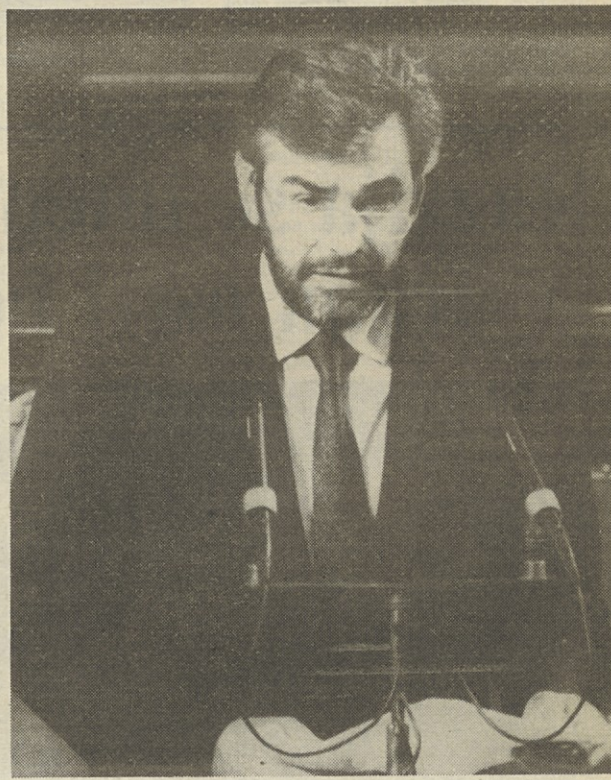
RIM — Ministrski predsednik Giovanni Goria je včeraj popoldne v senatu predstavil osnovne smernice vladnega programa, pred tem pa je ministrski svet z dokajšnjo težavo imenoval nove podtajnike, ki jih je skupno šestdeset, to se pravi dva več kot v zadnji Craxijevi vladi. Goria je moral tudi tokrat, kot se je že zgodilo z ministri, potrpežljivo posredovati med koalicijskimi strankami, ki so šele dve uri pred pričetkom senatne razprave končno dosegle sporazum. Krščanska demokracija je dobila trideset podtajniških mest, drugo polovico pa so si porazdelili socialisti in laične stranke. Furlanijo-Julijsko krajino bosta v novem kabinetu, poleg ministra Santuza, zastopala še furlanska politika Castiglione (PSI) in Scovacicchi (PSDI). Prvi je bil imenovan za podtajnika pri ministrstvu za pravosodje, drugi pa se bo ukvarjal z obrambnimi vprašanji. V novo vlado pa ni vstopil videmski demokristjan Beorchia, ki je bil do zadnjega trenutka kandidat za eno izmed podtajniških mest. (O tem podrobneje poročamo na tretji strani)

Goria je pred televizijskimi kamerami v senatu prebral zelo tehnično in politično gledano precej skopo poročilo. Brez dlak na jeziku je vsekakor

priznal, da je nova vlada v glavnem prehodnega značaja, čeprav se ne bo omejevala le na vodenje tako imenovane redne uprave, ampak se bo skušala po svojih močeh lotiti reševanja nekaterih perečih ekonomskih in socialnih problemov. V pričakovanju jasne političnega razčiščenja med demokristjani in socialisti, ki je odloženo na jesen ali najverjetneje na prihodnje leto, bo torej Goria naredil, vse kar se pravzaprav narediti da in to v smislu kontinuitete z dosedanjimi petstrankarskimi večinami. Zanimivo je, da ni predsednik niti enkrat omenil političnega naziva vladne koalicije ter priznal, da zaveznike povezujejo le nekatere skupne programske točke.

Veliko pozornost je politik iz Astija, ki je prav včeraj praznoval 44 let, kar pomeni, da je najmlajši ministrski predsednik v povojni Italiji, posvetil zunanjepolitični problematiki. Glede tega je podčrtal, da se bo Italija, kot sicer doslej, zavzemala za sodelovanje in za popuščanje napetosti v svetu, predvsem med obema supersilama. Rim potrjuje tradicionalno zavezništvo z ZDA in zvestobo Atlantskemu paktu, gleda pa tudi s precejšnjim zanimanjem na razvoj dogodkov v Sovjetski zvezi. Veliko pozornost pa bo nova vlada posvetila problemom Evropske

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dva dni po uspelem uporu jetnikov v brazilskem zaporu Porto Alegre

V jetnišnici Sao Paula je med uporom izgubilo življenje najmanj 25 oseb

SAO PAULO — V glavnem zaporu Sao Paula je prišlo v noči od srede na četrtek do množičnega upora jetnikov, ki se je končal s hudim prelivanjem krvi. Upor je trajal šest ur, med glavnimi pobudniki te akcije pa je bil 36-letni Edison Alves Alkimin, eden najbolj znanih bančnih roparjev v Braziliji. Alkimin in njegova skupina so med uporom grozili z usmrtno več kot petdesetih talcev, oboroženi pa so bili z noži in tudi nekaterimi pištolami.

Jetniški uporniki so upravi zaporu predložili več zahtev; najprej so želeli imeti jamstvo za varen beg, zatem pa so zahtevali odstop ravnatelja jetnišnice. Sicer so v obeh zahtevah pokazali precej omahljivosti, tako da je odgovorni funkcionar za pravosodje vlade Sao Paula, po privolitvi krajevnega guvernerja Orestesa Quercie in sodnih oblasti, ukazal policistom, da posežejo s silo. Policisti so pri vdoru v jetnišnico uporabili solzilce, obenem pa izstrelili v zrak več nabojev. Talci, kljub temu, da jih je veliko bilo že ranjenih, so v zmesnjavi uspešno zbežali, končni obračun spopada med policijskimi agenti in jetniškimi uporniki pa je znašal približno 25 mrtvih, čeprav ne-

kateri viri navajajo celo višje število. Med žrtvami sta dve jetniški straži in 23 jetniških upornikov. V spopadu s policijo je izgubil življenje tudi voditelj upornikov Alkimin, ranjenih pa je bilo preko trideset. Ranjeni so bili bodisi uporniki kot tudi policijski agenti in jetniške straže.

Gmotna škoda na stavbi jetnišnice je bila izredno visoka, velik del arhiva pa je bil uničen. V jetnišnici je bilo preko 1.200 jetnikov, ni pa še točno znano, kolikor jih je v upor dejansko tudi sodelovalo.

Do upora jetnikov je prišlo pred dvema dnevi tudi v zaporu mesta Porto Alegre. Trajal je preko trideset ur in se je zaključil z begom osmih oboroženih jetnikov. Ti so uspeli zbežati, potem ko so jim krajevne oblasti, pod grožnjo usmrtnice talcev, priskrbele vozilo. Med uporom sta umrla jetnik in jetniška straža, talce pa so zlikovci osvobodili. Kljub široki policijski akciji, so uporniki trenutno še na svobodi.

Shultz in Ševardnadze se sestaneta septembra

WASHINGTON — Sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze in ameriški državni tajnik George Shultz se bosta sestala od 15. do 17. septembra. To je včeraj v Washingtonu potrdil sam šef State Departmenta.

Kot znano bosta zunanja ministra velesil pripravila srečanje na vrhu med Gorbačovom in Reganom, do katerega bi moralo priti že jeseni in na katerem bi državnik podpisala zgodovinski razorožitveni sporazum. Sporazum bi rad sklenil predvsem ameriški predsednik, ki bi »vstopil« v ameriško zgodovino kot podpisnik zgodovinskega dokumenta.

Hudi ulični izgredi na Šri Lanki Predsednik je prosil za pomoč ZDA

COLOMBO — Zgodovinski sporazum, ki sta ga v Colombu podpisala indijski predsednik Radživ Gandhi in predsednik Šri Lanke Junius Jayewardene o premirju med singalsko večino in tamilskimi gverilci, so v prestolnici spremljali hudi poulični izgredi. Tarča teh protestnih manifestacij, ki so jih uprizorili pripadniki singalske večine, je bil sam podpisnik sporazuma indijski predsednik Gandhi. Pred odhodom z otoka je indijski predsednik doživel tudi grob napad mornarja, ki je sicer spadal k njegovi osebni straži in, ki ga je s puškinim kopitom udaril po glavi.

Po odhodu indijskega državnika so v Colombu izbruhnili hudi neredi. Po neuradnih vesteh tamkajšnje policije je v zadnjih dveh dneh umrlo v teh izgredih, do katerih je prišlo v Colombu in na poddeželju, kjer živi singalska večina, najmanj 50 oseb. Vse te demonstracije, ki izražajo očitno nasprotovanje komaj podpisanemu spo-

razumu, so jasen dokaz, da bo prekinitev sovraštva vse prej kot lahka.

Indijska vlada je že pričela izvajati sporazum in je v ta namen odposlala na polotok Jaffna prvi kontingent vojakov. Poleg dokončne prekinitve oboroženih spopadov predvideva sporazum izročitev orožja gverlcev, ki bodo v zameno imeli večjo upravno avtonomijo v severnovzhodnem delu otoka, kjer živi večina Tamilov. To je prvi primer, ko Indija nudi vojaško pomoč Šri Lanki od leta 1972, ko so na otoku izbruhnili neredi, ki jih je povzročila vstaja levičarskih studentov.

Velik pomen, ki daje mirovni pogodbi vlada v Šri Lanki je razviden tudi iz prošnje po pomoči, ki jo je sam predsednik Junius Jayewardene obrnil do Reaganove administracije, Velike Britanije, Pakistana in Kitajske. V čem pa naj bi ta pomoč obstajala pa še ni znano.

Krvav atentat v Južni Afriki

JOHANNESBURG — Pred štabom južnoafriške vojske v središču Johannesburga je prišlo včeraj do eksplozije, v kateri je bilo sto oseb ranjenih. Eksplozirala je avtobomba, ognjeni zublji so zaobjeli tudi več bližnjih avtomobilov, poškodovane pa so bile tudi stavbe v neposredni bližini. V trenutku eksplozije je bilo v generalnem štabu južnoafriške vojske kar precejšnje število vojakov, ki so ravnokar dvigali mesečne plače. Večina ranjenecv je utrpela le odrgnine, nekateri pa so bili hudo ranjeni.

Včerajšnji atentat je le zadnji člen dolge verige nasilja, ki že več časa obema Južnoafriško republiko. Prejšnji teden so nekatere eksplozije v Capetownu ranile štiri osebe, v bližini Johannesburga sodišča pa so v atentatu umrli štiri policijski agenti. Val atentatov se je v zadnjih mesecih precej povečal, največ so jih zabeležili v večjih mestih.

Nalivi v Valtellini Žrtev neurja v Genovi

MILAN, GENOVA — Valtellino so ponovno prizadeli nalivi, ki so vse prej kot dobrodošli v dolini, ki je že toliko pretrpela zaradi ujme in plazov. Težki oblaki se vijejo po dolini, kjer visi tudi ne-prijetna megla, ki je močno ovirala let helikoterjev civilne zaščite, medtem ko posvečajo reševalci največ truda iskanju pogrešancev. Reševalci si sicer ne delajo večjih utvar glede možnosti, da bi kdo od 27 oseb, ki naj bi jih pri Sant'Antoniu Morignone in Aquilonu iznenadil plaz, preživel tragedijo, a kljub temu vztrajno kopljejo med ruševinami.

Uradni izpis mrtvih, ki naj bi jih v terek povzročil plaz, beleži še vedno eno žrtev. Do danes so namreč našli samo eno truplo, k številu pogrešanih pa so morali včeraj ponovno pripisati štiri člane belgijske družine Schyns, o katerih so predvčerajšnjem krožile vesti, da so bili na varnem.

Da se ne bi ponovila žalostna izkušnja vasi Aquilone, kjer niso pravočasno izselili prebivalcev, so pristojne oblasti ogroženih občin Valtelline in bližnje Valmalenco odločile, da izselijo 750 prebivalcev vasi Torre Santa Maria. Kraju preti nevarnost, da bi

se večji plaz vsul v potok Torreggio, ki se izteka v reko Mallero. V tem primeru bi tudi Sondrio občutil posledice novih oroloških premikov, kar bi pomenilo, da bi morali izseliti še 22 tisoč občanov.

Plohe povzročajo veliko dodatnih preglavic predvsem tehnikom, ki sledijo tresljajem hriba Coppetto, pod katerim je nastalo jezero. Spomin na tragedijo v Vajontu je še vedno živ tudi v Lombardiji, v Valtellini pa zdaj obstajajo vsi pogoji, da se ponovi dinamika nesreče.

Do hude nesreče zaradi slabega vremena je prišlo tudi v Genovi, kjer je deroča voda udrla v podzemne prostore genovske hranilnice in preplavila trzor, v katerem so ostale zaprte tri osebe, namestnik ravnatelja bančnega zavoda Giacomo Peruzzo in dva delavca. Peruzzo je izgubil življenje, oba delavca pa sta nesrečo preživela, v kolikor sta se prebila do reže, skozi katero je prihajalo nekaj zraka.

Na sliki (Telefoto AP): pobočje hriba Coppetto, od katerega se je odtrgal plaz, ki je v terek zgrmel na Sant'Antonio Morignone.

Referendumi že letos

RIM — Referendumi bodo torej že pred koncem leta. Čeprav v italijanski politiki ni mogoče ničesar trditi s popolno gotovostjo, vse kaže, da bo do ljudskih glasovanj vendarle prišlo. Včeraj je namreč vlada predložila poseben zakonski osnutek, ki omogoča izvedbo referendumov že pred koncem leta. Zaenkrat sicer besedilo še ni poznano, vendar je gotovo, da ta osnutek zadeva samo letošnje referendume in torej ne spreminja zakona o ljudskih glasovanjih, kot je predlagala prejšnja Fanfanijeva vlada. Po splošnem mnenju po parlament ta osnutek odobril že prihodnji teden in govori se, da ga bo poslanska zbornica odobrila že do četrтка.

Kot znano, gre za pet referendumov. Trije zadevajo vprašanje jedrske energije, dva pa sodstvo. Referendumi o jedrski energiji sicer ne ukinjajo jedrskih elektrarn, vendar predlagajo ukinitvev treh zakonskih določil, ki bi vsekakor omogočila nadaljnje izvajanje italijanske jedrske politike. Dva referenduma o sodstvu pa zadevata civilno odgovornost sodnikov oziroma preiskovalno komisijo za preiskave proti ministrom.

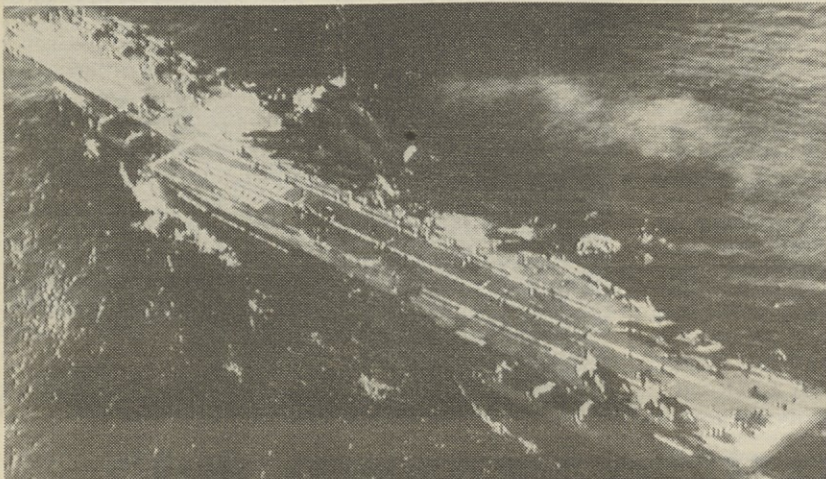
Podtajniki v vladi Giovannija Gorie

PRESIEDSTVO VLADE:
Emilio Rubbi (KD)
 ZUNANJE ZADEVE:
Mario Raffaelli (PSI)
Susanna Agnelli (PRI)
Luigi Franza (PSDI)
Gilberto Bonalumi (KD)
 NOTRANJE ZADEVE:
Ferdinando Russo (KD)
Giorgio Postal (KD)
Valdo Spini (PSI)
Saverio D'Aquino (PLI)
 PRAVOSODJE:
Francesco Cattanei (KD)
Franco Castiglione (PSI)
 PRORAČUN IN NAČRTOVANJE:
Mario D'Acquisto (KD)
Giuseppe Demitry (PSI)
 FINANCE:
Carlo Merolli (KD)
Piergiorgio Malvestio (KD)
Domenico Susi (PSI)
Stefano De Luca (PLI)
 OBRAMBA:
Angelo Pavan (KD)
Giuseppe Pisanu (KD)
Delio Meoli (PSI)
Gaetano Gorgoni (PRI)
Martino Scovaccicchi (PSDI)

ZAKLAD:
Tarcisio Gitti (KD)
Felice Contu (KD)
Maurizio Sacconi (PSI)
Carmelo Puija (KD)
 ŠOLSTVO:
Anna Maria Nucci (KD)
Beniamino Brocca (KD)
Luigi Covatta (PSI)
Savino Melillo (PLI)
 JAVNA DELA:
Gualtiero Nepi (KD)
Marte Ferrari (PSI)
Raffaele Costa (PLI)
 KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO:
Giovanni Zarro (KD)
Francesco Cimino (PSI)
 PREVOZI:
Carlo Senaldi (KD)
Angelo Cresco (PSI)
Alessandro Ghinami (PSDI)
 POŠTA IN TELEKOMUNIKACIJE:
Vincenzo Sorice (KD)
Giuseppe Astone (KD)
Francesco Tempestini (PSI)
 INDUSTRIJA, TRGOVINA IN OBRRTNIŠTVO:
Romeo Ricciuti (KD)
Pietro Mezzapesa (KD)

Paolo Babbini (PSI)
Gianni Ravaglia (PRI)
 DELO IN SOCIALNO SKRBSTVO:
Luigi Foti (KD)
Gianfranco Rocelli (KD)
Silvano Costi (PSDI)
 TRGOVINA S TUJINO:
Alberto Rossi (KD)
Enrico Ormelli Cupelli (PRI)
 TRGOVSKA MORNARICA:
Filippo Fiorino (PSI)
 DRŽAVNE SOUDELEŽBE:
Giulio Santarelli (PSI)
 ZDRAVSTVO:
Natale Carlotto (KD)
Elena Marinucci (PSI)
 TURIZEM IN PRIREDITVE:
Luigi Rossi Di Montelera (KD)
Antonio Muratore (PSI)
 KULTURNE DOBRINE:
Gianfranco Astori (KD)
 BLAGAJNA ZA JUG:
Angelo Sanza (KD)
Giuseppe Petronio (PSI)
 OKOLJE:
Anna Gabriella Ceccatelli (KD)
 ZNANSTVENA RAZISKAVA IN UNIVERZA:
Learco Saporito (KD)

Razvija se intenzivna diplomatska dejavnost V Iranu ostri boji za nasledstvo Homeiniju

KUVAJT — V Zalivu je bil včeraj dan vojaškega zatišja, vse vpletene države pa so razvile izredno intenzivno diplomatsko dejavnost. Po dvotedenskih odkritih grožnjah iranske vlade se je včeraj oglašilo še kuvajtsko državno vodstvo. Kuvajtska tiskovna agencija Kuna je včeraj posredovala tekst, ki ga je zunanji minister šejk Sabah al Ahmed al Sabah odposlal generalnemu tajniku OZN De Cuel-larju. Diplomati je naslovil na De Cuel-larja prošnjo za sprejem primernih ukrepov, upoštevajoč zadnje grozilne izjave iranskih političnih veljakov.

Vesti glede skupnega nastopa pri obrambi pravice do proste plovbe v Zalivu, ki prihajajo iz Washingtona in iz drugih zahodnoevropskih prestolnic, pa so zaenkrat neskladne. Reaganovi odposlanci bi želeli, da bi se zavezniki neposredno vključili v »čiščenje« zalivskih voda in

baje so prošnjo za to včeraj naslovili tudi na italijansko vlado. Zaenkrat je potrjena le vest, da ne bo zahodnonemška vojska prisotna v Zalivu s svojimi minolovci.

Iz Pariza je včeraj prišla vest, da ne vlada v Iranu idilično soglasje med predstavniki državnega političnega vodstva. V državi se namreč bije hud boj za nasledstvo Homeiniju med klanom Montazerija, ki je »uradni« namestnik priletne-ga ajatolaha, in predsednikom parlamenta Rafsandžanijem. Slednji je politično zelo blizu Homeinijevemu sinu Ahmadu.

Iz Pentagona so včeraj pozno zvečer sporočili, da je njihov helikopter včeraj strmoglavil v Zalivu, zaenkrat še ni znano število mrtvih. Iz istega vira se je tudi zvedelo, da je šlo za tehnično okvaro in ne za sovražno dejanje.

Na sliki (AP): francoska letalono-silka Clemenceau

Francija bo kmalu izročila terorista

PARIZ — Pristojna sekcija versaj-skega sodišča je privolila na zahtevo italijanske vlade za izročitev znanih brigatistov Paola Ceriani Sebregondi in njegove življenske družice Paole De Luca, ki se trenutno nahajata v francoskih zaporih. Oba terorista je aretirala francoska policija 20. maja v Parizu, kamor sta se zatekla julija leta 1985. Takoj po sklepu sodišča so obrambni sodniki italijanskih teroristov vložili priziv na kasacijsko sodišče. Zadnjo besedo bo vsekakor imela francoska vlada, ki ni doslej še nikoli pristala na zahteve italijanskega sodstva in ni tako še nikoli izročila ita-lijanski vladi teroristov, ki so bili zaprti v francoskih zaporih.

Iz dobro obveščenih virov pa se je danes razširila vest, da so agenti pariške policije v torek aretirali 35-letnega Paola Azzaronija, vidnega pripadnika organizacije Prima Linea, ki je živel v francoski prestolnici pod lažnim ime-nom. Azzaronija bodo zasliliši na pa-riškem sodišču 5. avgusta.

● Gorja predstavil

NADALJEVANJE S 1. STRANI

gospodarske skupnosti ter izvajanju načel o združenji Evropi. Ob koncu pa je Gorja izrekel zaskrbljenost nad dogodki v Perzijskem zalivu.

Osnovno programsko izhodišče novega kabineta pa zadeva gospodarsko politiko. »Zdravstveno stanje« državnega gospodarstva je trenutno še kar zadovoljivo, je podčrtal ministrski predsednik, treba pa bo paziti na nekatere negativne pojave, ki se lahko nenadoma pojavijo na obzorju. Takoj se bo treba lotiti zelo resno reševati številna odprta vprašanja južnih dežel, saj se ekonomski in družbeni razkol med severom in jugom države iz dneva v dan pogloblja. Vlada ima glede tega nekatere konkretne načrte, ki jih bo vključila v finančni zakon in v državni proračun. Drugi že kronični problem pa zadeva brezposelnost, posebno mladih generacij. Gorja je svoj poseg zaključil z obravnavo še nekaterih drugih specifičnih problemov in dal razumeti, da se bo uspešnost nove vlade merila ne po zvenečih obvezah in obljubah, ampak po opravljenem delu.

Kot smo že omenili, se je pred pričetkom parlamentarne razprave o zaupnici sestal ministrski svet, ki je imenoval nove podtajnike. Pred sejo in med sejo, ki je bila dvakrat odložena in nato enkrat celo prekinjena, je prišlo do običajnih polemik in obračunavanj znotraj posameznih koalicijskih sil, posebno znotraj stranke relativne večine. Obvezna zaprisega novih tajnikov se je odvijala komaj ob 16. uri, saj so bili nekateri poslanci in senatorji šele v zadnjem trenutku obveščeni, da so bili imenovani za podtajnike. Ob koncu seje se je obrambno ministrstvo znašlo kar s petimi podtajniki, kar je prvič v povojni zgodovini in kar jasno priča o lekarniški tehtnici, ki je zaznamovala vsa ta imenovanja.

Nadaljujejo se medtem ostre polemike o sestavi nove vlade. Skoraj ves tisk se ogorčeno sprašuje, zakaj je KD »žrtvovala« ministra za civilno zaščito Zamberlet-tija in postavila na njegovo mesto človeka (ministra Gasparija), ki nima pojma o problemih civilne zaščite. Zaradi te presenetljive izključitve je protestiral tudi bivši predsednik republike Pertini. Mar-sikdo pa se tudi sprašuje, čemu zamenja-va na čelu ministrstva za notranje zade-ve, ki ga bo odslej naprej vodil Fanfani, ki je zahteval in dosegel prestižno in vplivno mesto v novem kabinetu. Dose-danjemu ministru Scalfaru je tudi opozici-ja priznavala sposobnost in resnost, kar pa očitno ni dovolj za ministrsko mesto.

SANDOR TENCE

AVGUST 87

CCT

Certificati di Credito del Tesoro — desetletni

- CCT se lahko podpišejo pri okencih zavo-da Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.
- Kupon je letni: prvi zapade 1. 8. 1988.

- Naslednji šestmesečni kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev bruto plus premi-ja. Ta znaša 0,75 točke.
- Imajo široko tržišče in se po potrebi z lah-koto unovčijo.

V podpis od 3. do 7. avgusta

Emisijska cena

Rok

Prvi letni kupon

bruto

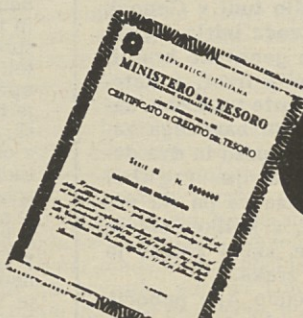
neto

99%

10 let

11,20%

10,50%

CCT

Načrt za gorate predele postal zakon

PSI: Petstrankarska koalicija je propadla

TRST — Tako imenovani načrt za gorate predele, ki predvideva posege za razvoj teh območij, je včeraj postal zakon (odobriti ga bo morala sedaj še osrednja vlada). Deželni svet F-JK je namreč z večino glasov včeraj dopoldne odobril ustreznega zakonskega osnutka: zanj so glasovali predstavniki Krščanske demokracije, socialistične stranke, socialdemokratov, republikancev, Slovenske skupnosti in Mešane skupine; negativen glas so oddali komunisti, demoproletarci, misovci in Furlansko gibanje, medtem ko se je Lista za Trst vzdržala.

Pred glasovanjem so glasovalne izjave podali svetovalci Šoka (SSK), Cavallo (PD), Giuricin (Mešana skupina), Puppini (FG), Gambassini (LpT), Fragiaco (PRI), Casula (MSI), Zanfagnini (PSI), Tarondo (KPI) in Angeli (KD), ki so v bistvu ponovili stališča svojih skupin iz razprave.

Glasovanje o tem pomembnem zakonskem osnutku se je torej zaključilo po pričakovanju; v glasovalnih izjavah pa se nekatere politične skupine niso omejevale le na potrditev svojih stališč v zvezi z omenjenim načrtom, ampak so izrazile tudi nekaj splošnih političnih ugotovitev. Predvsem načelnik socialistične svetovalske skupine Zanfagnini je jasno povedal, da petstrankarska koalicija »kot evangelij, na katerem zapriseči, ali pa se na njem razdeliti« — tako je dobesedno izjavil — tudi na deželni ravni ne obstaja več. Predsednik socialističnih svetovalec je v bistvu ugotovil, da je dosedanja petstrankarska formula propadla in da se je sedaj odprla nova faza, »igra po vsem polju«, kot je sam izjavil uporabljajoč nogometni žargon. In tudi v Furlaniji-Julijski krajini je ta igra odprta vsem, je še pristavil.

Na njegove besede se je takoj navezal načelnik komunistične skupine Tarondo, ki je — potem ko je podčrtal važnost razprave, ki se je v teh dneh razvila v deželnem svetu — ponovil, da je obdobje petstrankarskega zavzetstva v bistvu zaključeno.

Novo situacijo je v glasovalni izjavi sprejel na znanje tudi demokristjan Angeli, ki pa je potrdil, da je KD vedno pripravljena na soočanje z vsemi tako glede programov, kot v zvezi s specifičnimi problemi. Obregnil pa se je ob socialiste in jim očital, da si kot vladna stranka ne more privoščiti, da bi o posameznih problemih zavzemali samostojna stališča.

Odsevi političnega stanja na državni ravni se torej opažajo tudi v F-JK.

A. S.

F-JK bo v njej zadovoljivo zastopana Castiglione (PSI) in Scovacricchi (PSDI) med podtajniki nove Gorieve vlade

Beorchia in Coloni
žrtvi običajne
lekarniške tehtnice
med strujami KD

Furlanija-Juljska krajina bo kolikor toliko zadovoljivo zastopana v novi vladi, ki jo vodi demokristjan Giovanni Gorio, poleg ministra Giorgia Santuza, ki bo vodil resor o tako imenovanem javnem sektorju se bo pretežno ukvarjal s sindikalnimi in z normativnimi problemi državnih in na splošno javnih uslužbencev, bosta našo deželo v novem kabinetu kot podtajnika zastopala dva furlanska politika in sicer socialisti FRANCO CASTIGLIONE in socialdemokrat MARTINO SCOVACRICCHI. Tako udeležbo predstavnikov naše dežele v novi vladi (v Fanfanijevem kabinetu je deželo zastopal samo podtajnik Santuz) je treba pripisati številnim političnim faktorjem, največ pa dejstvu, da bodo prihodnje leto pri nas deželne volitve, na katerih se vladne sile očitno hočejo ponašati s prestižno in vplivno prisotnostjo v rimski vladi. V zadnjem trenutku pa je presenetljivo odpadla kandidatura videmskega senatorja Beorchie. Med kandidati za podtajniško mesto je bil svojčas tudi tržaški demokristjan Coloni, ki pa se je moral tudi zaradi nekaterih zapletov polemik med strujami znotraj deželne KD odpovedati tej funkciji.

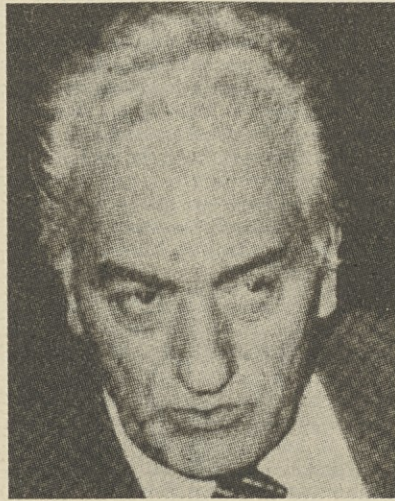
Socialistični senator Franco Castiglione, ki je tako na rimski kot na deželni ravni pokazal občutljivost do vprašanj naše manjšine, je bil imenovan za podtajnika na ministrstvu za pravosodje, ki ga vodi strankarski kolega Giuliano Vassalli. Castiglione, ki je po poklicu odvetnik, je v prejšnji zakonodajni dobi predsedoval senatni

Franco Castiglione

komisiji za pravosodna vprašanja in se neposredno ukvarjal s problematiko ljudskih referendumov o nekaterih spornih problemih sodstva. Pripada socialistični levici in je bil izvoljen v čedajskem volilnem okrožju na kandidadni listi socialistov, socialdemokratov in radikalcev. To bo njegova prva vladna izkušnja.

Socialdemokrat Martino Scovacricchi pa je bil v svoji dolgi politični karieri že večkrat podtajnik, predvsem na obrambnem ministrstvu, kjer je bil potrjen tudi tokrat. V prejšnji zakonodajni dobi je bil med podpisniki zakonskega predloga o zaščiti furlanske etnične skupnosti, med volilno kampanjo pa je podpisal nacionalistični proglas goriške Lege nazionale, v ka-

Martino Scovacricchi

terem se je obvezal, da ne bo na noben način podpiral prizadevanja za odobritev globalne zaščite za našo manjšino.

Demokristjan Claudio Beorchia pa ni bil imenovan za podtajnika. Do zadnjega trenutka je bil med kandidati za eno izmed podtajniških mest in je bil med sejo ministrskega sveta žrtve običajne lekarniške tehtnice med demokristjanskimi strujami. V prejšnji zakonodajni dobi je bil Beorchia član senatnega ožjega odbora, ki se je ukvarjal s problematiko našega zaščitnega zakona. V njem je v sozvočju s smernicami deželnega vodstva KD vse skozi zagovarjal omejevalna stališča do naše manjšine, posebno pa do Slovencev iz videmske pokrajine.

SANDOR TENCE

Martin Krpan bo spet rogovilil po Krasu

LIPICA — Lipiški turistični delavci z Lipiško nočjo že od leta 1972 pripravljajo posebno zabavno poslastico tudi za okoliške prebivalce. Kot po navadi bo tudi letos ta prireditev v začetku avgusta, točneje že jutri. Tokrat bosta še sicer pester lipiški program s svojimi igrami obogatila še Delo in Kompas.

Organizatorji Delovih in Kompasovih poletnih iger bodo ob tej priložnosti uresničili eno od skoraj pozabljenih zamisli tamkajšnjih turističnih delavcev in na šaljiv način obudili spomin na kontrabandarskega Martina Krpana, ki je tudi preko teh krajev s svojo kobilico tovoril sol od morja.

Kot običajno se bodo tudi tokrat ekipe, ki so jih izbrali v krajevnih skupnostih Dutovlje, Senožeče, Hrpelje-Kozina in v aktivu kmečkih žena, pomerile v petih igrah. Najprej bodo tekmovalci z obilo šaljivih zapletov predstavili Krpanovo tvorjenje soli, nato pa hrustovo srečanje s cesarsko kočijo. Seveda ne bo manjkalo niti tesaanja kija in Krpanovega srečanja z Bradavsom. Namesto pravih glav bodo v Lipici padali balončki. Z zadnjo igro bodo ponazorili eno od vsakodnevnih dejavnosti v kobilarni - oblačenje jahalca. Delove igre se bodo začele v drevoredu pred hotelom Maestoso ob 18. uri, pol ure pred tem pa se bodo v šaljivih tekmovalnih pomerilih tudi tamkajšnji otroci.

Seveda tudi po zaključku iger zabave ne bo manjkalo. Lipica je v goste povabila Duška Lokina, ansambel Marela iz Mengša, Metko Centrih, plesno skupino Stil iz Maribora in manekenke YU Butika. Objubljajo še tekmovalce za najlepše moške in ženske noge, mini kviz ob bogati poudbi jedade in pijače pa tudi srečolov s prodajo sendvičev presenečenja. Po vsem tem lahko upamo, da bo Lipiška noč res trajala do pravega jutra!

JANEZ ODAR

Nastop kitarista Jerka Novaka danes v Lipici

SEŽANA — Tudi letos se v turističnem kraju na Krasu, v Lipici vrstijo glasbene prireditve, ki privabljajo poleg številnih tujih in domačih gostov tudi domačine. Tradicionalne glasbene večere že tretjič zapovrstjo organizira Zveza kulturnih organizacij Sežana v sodelovanju z delovno organizacijo Kobilarna iz Lipice. Na prvih dveh srečanjih sta se občinstvu predstavila oktet Vrtnica iz Nove Gorice in evropsko znani pedagog, flavtist in skladatelj Antonmario Semolini ob spremljavi Ingrid Silič na klavir.

Drevi pa se v prijetnem akustičnem prostoru v atriju Klub Hotela v Lipici obeta nastop kitarista Jerka Novaka, ki je svoj študij kitare začel na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani pri prof. Hubertu Scharri. Po končanem šolanju je diplomiral na Visoki šoli za glasbo v Gradcu pri prof. Margi Bäuml-Klasinc. Sedaj je izredni študent programskega študija pri isti profesorici v Gradcu. Kot študent je osvojil več republiških in zveznih prvih in drugih nagrad. Nagrado »Zlata ptica«, ki jo podeljuje republiška konferenca ZSM Slovenije, je prejel leta 1983. Novak je imel doma in v tujini več solističnih koncertov, nastopal pa je tudi v komornih zasedbah.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Letalo »izgubilo« bombo ki na srečo ni eksplodirala

PORDENON — Novica je sama po sebi »drobna«, če pa malo razmislimo, ni tako. Zgodilo se je včeraj zjutraj; vojaško letalo tipa G 91 je letelo nad tratami v bližini kraja Tesis di Vivaro. Izklopila se je bomba in padla, k sreči na zemljo, k sreči tudi ni eksplodirala, zarila se je v zemljo in »izkopala« meter globoko jamo. Sreča k sreči in nič hudega se ni pripetilo.

Druga novica je stara nekaj dni. V ponedeljek je vojaško letalo pretrgalo nosilni kabel žičnice v bližini Cortine. Še prej se je letalo zapletlo v električne žice. Pilota, bila sta oba zelo izkušena, sta se rešila s pomočjo naprave, ki vrže sedež iz letala; slednje je padlo, k sreči, v strugo reke Cella. K sreči so dobro delovali tudi varnostne naprave žičnice in tako ni prišlo do tragedije. Pilota sicer že čaka tožba pretorja iz Cortine, ki govori o nenamerni letalski nesreči.

Bomba, ki se izklopi in pade, letalo, ki reže kable žičnice in strmoglavijo v struge reke. Če malo pomislimo, smo bili dvakrat pred resnično tragedijo. Ne čudimo se, saj je Furlanija veliko vojaško središče, letalo, ki je strmoglavilo v ponedeljek, je vzletelo z letališča v bližini Vicenze. Nad našim nebo letijo italijanska bojna letala in seveda še ameriška, kdor se vozi po Furlaniji, ali pa pešači po hribih, bo prav gotovo zagledal nad sabo dolge bele lise in svetlikajočo se točko. Zgoditi pa se, da letala letijo veliko nižje.

Bojna letala so izjemno sofisticirani stroji, cvet sodobne tehnologije in vendar pride pogosto do okvar. Tudi bomba, ki se sama izklopi, je jasen znak okvare. Z okvarami pa je potrebno računati. Vojaške oblasti bi morale biti izjemno pozorne in ne dovoliti, da se letala spustijo prenizko. Raje bi tudi videli, da letala, ki letijo nad nami, niso oborožena do »zob«, če lahko uporabimo za letala to rečnico. Vsekakor pa sožitje med prebivalstvom in izjemno koncentracijo vojaškega arzenala ne more biti vedno nekaj varnega. Dva huda primera v enem samem tednu sta zgovoren dokaz za to.

DANIELLE STEEL

29.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frelj

»Nikoli si nista vzela niti minute, da bi počela to, kar bi ju veselilo, kar bi ju zabavalo, prekleto, nikoli nista imela časa niti zame. Zato sem si prisegel, da takrat, ko bom imel otroke, in še dosti pred tem, ne bom živel kot onadva. Nobenega razloga nimam za takšno življenje. Tudi če bi se trudil, ne bi mogel porabiti vsega denarja, da se tako vulgarno izrazim,« kar se ni skoraj nikoli zgodilo, kot je vedela Faye, toda bil je iskren in to je cenila. Njegove besede so ji odprle pogled v njegovo dušo. »Moj ded je storil isto. Pri šestinpetdesetih je umrl zaradi preutrujenosti. In kaj potem? Komu mar, koliko si garal, ko si enkrat mrtev? Življenje hočem uživati, dokler sem živ, zato sem tu in ga uživam. Naj govori, kar hočejo, Naj me imenujejo, kakor želijo. Jaz že ne bom umrl za srčnim napadom pri petinštridesetih in tudi svojim otrokom in ženi ne bom tujec. Ves čas bom zraven, z njimi bom užival življenje, vedel bom, kdo so, in jim dovolil, da me spoznajo. Sam nisem nikoli vedel, kakšen je bil moj oče. Zame je bil tujec. Tako kot ti tudi jaz vidim življenje razdeljeno na dve poti. Na življenje, ki sta ga živela onadva in ki ga sploh nočem, in življenje, ki ga živim zdaj in ki mi ugaja. Sakramensko

upam, da te ne moti.« Globoko je zajel sapo in ji pogledal globoko v oči. »Seveda, če boš hotela, si lahko še vedno poiščem službo.«

Pretreseno ga je pogledala, preden mu je odgovorila. Fant je mislil resno. Toda le kako je bil lahko tako resen po samo treh dneh? »Ni ti treba iskati službe zaradi mene, Ward Thayer. S kakšno pravico bi lahko to zahtevala od tebe?« Zakaj naj bi drugače, če si lahko privoščil takšen način življenja? Z njim gotovo nikomur ne škodi. Pogledala ga je in tiho spregovorila. »Ne morem verjeti, da vse to misliš resno.« Prikimal je in njune oči so dolgo ostale priklenjene drugo na druge; nato jo je molče odvedel na plesišče, kjer sta dolgo plesala, ne da bi spregovorila. Ko jo je peljal nazaj k mizi, jo je skrivaj opazoval in se spraševal, ali jo je vznemiril, pri tem pa molil, da je ne bi.

»Ti je dobro, Faye?« Nenadoma je postala zamišljena, njega pa je skrbelo, da jo je prestrašil s tem, ko ji je povedal, kaj misli.

»Ne vem.« Iskreno ga je pogledala. »Mislim, da si mi s svojimi besedami vzel sapo.«

»Dobro.« Objel jo je z eno roko in ji stisnil ramena. Pri tem si ni mogel kaj, da ne bi z občudovanjem premeril temno modre, na hrbtu globoko izrezane satenaste obleke, ki jo je imela na sebi. Imela je odličen okus, oblačila pa se je s pretanjeno čutnostjo, ki mu je neskončno godila. Življenje bi dal, da bi ji lahko nakupil oblek, nakita in krzen.

Ostanek večera sta se pogovarjala o lahkotnejših témah; Faye se je poskušala pretvarjati, da ji še ni odkril svojega srca, Ward pa je bil samo še srečnejši kot poprej, ker se je zavedal, da Faye zdaj vé, kaj čuti do nje. Po večerji jo je odpeljal domov in tokrat ga je skoraj s strahom

povabila na kozarec konjaka. Zdaj je poznala njegove misli in spraševala se je, ali je nevarno, da ga pušča v hišo. Ko pa mu je nalivala pijačo, se je morala zasmejati sama sebi. Prekleto, saj je ne bo posilil. Ponudila mu je kozarec; Warda je presenetil njen smehljaj.

»Tako ljubka si, Faye... še lepša, kot sem se te spominjal.«

»Moral boš na pregled k okulistu.« Njegova hvala jo je včasih spravljala v zadrego, bila je tako širokogrudna in občudovanje se mu je jasno risalo v očeh. Bil je brezskrben, srečen človek, doživel je le malo razočaranj in ni imel skrbi, zraven pa je bil očitno strašansko zaljubljen. »Kaj boš počel jutri?« To je vprašala samo zato, da je nekaj rekla, on pa se je zasmejal.

»Povedal ti bom, česa ne bom počel. Delal ne bom.« V določenih ozirih je bil brez sramu, kar jo je zabavalo. Med večerjo ji je razodel vse svoje občutke do dela, delal pa se je, kot da je skoraj nosen na to, da nič ne dela. Celo to, da so ga klicali »milijonarski playboy«, ga ni motilo. »Žal mi je, da ravno snemaš, Faye. Drugače bi lahko šla ven in uživala.« Lahko si je samo zamišljala, kakšne neprijetnosti bi si nakopala. Polenjene popoldneve na plaži, dneve nakupovanj po najdražjih trgovinah, morda izlet ali dva. Priznati si je morala, da je misel na vse to skoraj mamljiva, vendar si še ni hotela dovoliti, da bi sploh sanjala o njej. »Nenaga od teh večerov te bom odpeljal v Casino v Avalon Bayu, vendar bova morala prenočiti na otoku Catalina. Misliš, da ti ne bodo dali prostega konca tedna?«

Knjiga bo v kratkem izšla
pri Založništvu tržaškega tiska

Tržaški občinski odbornik Vattovani o sredinem sestanku v Rimu »Poskrbeli bomo, da avtocestni odsek ne bo motil svetlobnega generatorja«

»Sinhrotron je po našem izredna pridobitev za Trst in storili bomo vse, kar je potrebno, da bi ga zgradili na predvidenem mestu pri Bazovici. To med drugim pomeni, da bomo poskrbeli za premostitev vseh ovir, ki se pojavljajo pri ureditvi tega projekta.«

Tako nam je povedal tržaški občinski odbornik za urbanistiko Lucio Vattovani, ko smo ga vprašali, kaj je bilo sklenjeno na sestanku o raznih problemih, povezanih z načrtovano gradnjo sinhrotrona pri Bazovici, ki je potekal pedsinočnim na sedežu družbe Finmeccanica v Rimu. Sestanek so se poleg Vattovanija udeležili predsednik družbe »Sincrotrone Trieste« Carlo Rubbia, njen pooblaščen upravitelj Pier Maria Gerini, člana družbinega upravnega sveta Luciano Fonda in Domenico Rosei, glavni načrtovalec stroja Massimo Cornacchia, ravnatelj Tržaškega raziskovalnega območja Mirano Sancin ter ravnatelj družbe Svei skupine IRI-Italstat Antonio Martuscelli z arhitekti D'Ambrosijem, Cervesijem in Capriolom, ki izdelujejo podrobnosti načrt za namestitev svetlobnega generatorja.

Kot smo napovedali, so se pogovori sukali predvsem okrog avtocestnega odseka Padriče-Pesek, ki ga predvidevajo osimski sporazumi. Odsek bi

po sedanjem regulacijskem načrtu tržaške občine morali speljati tik ob območju s konvencionalno oznako T8, na katerem nameravajo zgraditi sinhrotron. To pa predstavlja za Rubbio in sodelavce problem zato, ker bi promet po tem odseku povzročal tresljaje, ki bi se širili tudi na območje T8 in motili optimalno delovanje občutljivih visokotehnoloških naprav.

Ne bo odveč, če ponovno spomnimo, da smo na ta specifični problem že dolgo opozarjali tisti, ki zavzemale kritična stališča do gradnje sinhrotrona pri Bazovici. Na naše argumente, ki očitno niso bili iz trte izviti, pa je najbrž marsikdo lep čas gledal zviška — dokler se niso pojavili strokovnjaki družbe Svei.

A kaj so odločili na rimskem sestanku v zvezi z avtocestnim odsekom? Spričo dejstva, da sinhrotrona nočejo premakniti z območja T8, odgovornim preostajata v bistvu dve možni rešitvi: ali da avtocestni odsek prenesejo dovolj daleč od svetlobnega generatorja ali da ga sploh ne zgradijo, oziroma da ga zbršejo iz načrtov. »Eno ali drugo od teh rešitev bomo vsekakor sprejeli,« nam je povedal Vattovani. »Osebnost bi bil za drugo alternativo in mislim, da bi ne

bilo težko dobiti privoljenje Jugoslavije kot podpisnice osimskih sporazumov. Vendar v Rimu smo pustili vprašanje odprto. Zadevo bosta prevzeli cestno podjetje ANAS in Dežela, ki bosta v najkrajšem času izdelali dokončni predlog in ga predložili Tržaški občini v odobritev. V imenu občinske uprave sem napovedal, da z naše strani ne bo težav. To sem zagotovil tudi v pismu, ki sem ga poslal Raziskovalnemu območju.«

Podobno razpoložljivost sta že izrazila tako podjetje ANAS kot deželna uprava. Računajo, da bo zadeva rešena oktobra. Še pred tem, in sicer konec avgusta, pa bi moral biti izdelan dokončni tehnični načrt za sinhrotron. Tako je na sestanku v Rimu izjavil prof. Cornacchia. To bo omogočilo, da bodo sredi septembra dokončno definirali podrobnosti načrt za namestitev stroja.

Odbornik Vattovani je včeraj izdal tiskovno poročilo o rimskem sestanku. V njem je med drugim rečeno, da je na srečanju tekla beseda tudi o nekaterih problemih, ki zadevajo izvajanje načrtov, se pravi dela na terenu. Očitno je med udeleženci prevladovala gotovost, da ne bo prišlo do nikakih resnejših zaprek in da bo vse teklo kot po olju. Videli bomo, če so res dobri preroki. (mb)

Lista hoče na vsak način Cecovinija za predsednika raziskovalnega centra

Vprašanje izbire predsednika padriškega Območja za znanstvene in tehnološke raziskave še vedno razburja duhove, predvsem v krogih Liste za Trst, ki se poteguje, da bi to prestižno mesto poverili njenemu predsedniku, bivšemu tržaškemu županu Cecoviniju. Krščanska demokracija je svoj čas to mesto res nekoliko ponudila listi, vendar s pridržkom, da zadnja odločitev v tej zvezi pripada ministru za znanstveno raziskovanje, ki je takrat bil demokristjan Granelli. V novi vladi pa je Granellijevo mesto prevzel socialist prof. Antonio Ruperti, rektor rimske univerze, tako da so v Listi za Trst zaskrbljeni, kaj bo zdaj s staro demokrščansko obljubo.

Listarske kroge pa je razburila tudi izjava, ki jo je pred nekaj dnevi dal novi predsednik tržaških industrijcev Toresella na srečanju s podpredsednikom deželne vlade Carbonejem. Toresella je namreč izrazil podporo neki »tehnični« kandidaturi, kar je izzvalo reakcijo deželne svetovalske skupine LpT, ki je takoj objavila polemično tiskovno noto. V njej najprej opozarja na stare demokrščanske obveze, nato pa zelo zavzeto izraža prepričanje, da padriški raziskovalni center potrebuje predvsem »menežerja s široko juridično in humanistično kulturo, z odličnim znanjem jezikov in s posebno sposobnostjo vzdrževanja javnih odnosov, še posebno mednarodnega značaja«. In da bi ne bilo dvomov, koga imajo v mislih, je v noti še rečeno, da je tak človek prav Manlio Cecovini.

Sicer pa se tiskovno poročilo LpT zaključuje z optimistično poanto: Lista je namreč prepričana, da bo vstop socialističnega predstavnika na čelo pristojnega ministrstva še pospešil »hitro in korektno« rešitev problema.

V zvezi z napovedanim »zanimanjem« grupe Falck Vprašanje Tonela (KPI) o usodi Ternija

V zvezi z vestmi, da namerava skupina Falck, ki spada med najpomembnejše zasebne železarske skupine v Italiji, prevzeti med drugimi obrati v deželi tudi škedenjsko železarno A.I.T. (bivšo Terni), so deželni svetovalci KPI včeraj predložili deželnemu svetu vprašanje v zvezi s sanacijskimi načrti železarne. Tonel, ki je podpisnik vprašanja, sprašuje tudi, kakšno vlogo bo zavzela deželna uprava v celotnem postopku in s kakšnimi jamstvi, tudi z ozirom na dejstvo, da je Terni pred časom že predstavila lastne načrte o preusmeritvi proizvodnje v škedenjskem obratu, ki naj bi bila osredotočena na raziskovalno področje železarskega sektorja. Deželni svetovalci KPI nadalje zahtevajo, da se vse morebitne spremembe v delovanju škedenjske železarne odvijajo v korist splošnega gospodarskega razvoja, in s spoštovanjem obstoječih zakonov o preureditvi železarskega sektorja.

Od jutri do ponedeljka tradicionalni praznik SZ Sloga v Bazovici

Od jutri do ponedeljka, 3. avgusta, bo v prostorih Gospodarske zadruge v Bazovici tradicionalni praznik, ki ga v prvih avgustovskih dneh že vrsto let prireja športno združenje Sloga. Čep rav se delovanje Sloge razteza od Opčin do Bazovice in zaobjema tudi repentabsko občino, so se športni delavci društva tudi tokrat odločili za prostor v Bazovici, ki je resnično edinstven, saj s svojo senco lahko nudi uteho vsem tistim, ki si želijo preživeti nekaj prijetnih uric daleč od poletne vročine.

Praznik Sloge ni sam sebi namen, spada v redno dejavnost našega društva, ki se v bistvu neprekinjeno odvija skozi vse leto in pomeni trenutek, ko se športniki, starši in prijatelji zberejo na oddihu pred trdim delom ob začetku sezone. SZ Sloga pa prireja praznik tudi zato, da skuša na tak način ustvariti vsaj nekaj nepotrebne sredstev za svoje delovanje. Pomisliti je namreč treba, da med sezono nastopa v dresu Sloge preko 150 fantov in deklet, ki tekmujejo v enajstih prvenstvih in vsakdo lahko razume, da so s tako dejavnostjo povezani zelo veliki finančni izdatki. Praznik bo kot rečeno, od sobote do ponedeljka, kar tudi predstavlja za naše društvo novost, saj se je doslej odvijal le dva dni. Športni delavci SZ Sloga so v teh dneh že v mrzličnih pripravah, s pogledi pa so uprti v nebo, v upanju, da jim bo vreme naklonjeno.

Poskrbeli so za celo vrsto raznih specialitet, ki bodo ustrezale vsakemu sladokuscu, za prijetno razvedrilo pa bo poskrbel priznani ansambel Zvezde. (lnka)

Odobren je bil pretekli teden skupaj z občinskim proračunom

Širokopotezne obveze (za 400 milijard lir) v triletnem načrtu javnih del tržaške Občine

Tržaška občinska uprava, ki jo vodi listarski župan Staffieri, ima po vsem videzu, vsaj sodeč po triletnem načrtu javnih del, priloženem k občinskemu proračunu, ki ga je skupščina odobrila pretekli teden, zelo širokopotezne načrte, ostaja pa seveda skrajno vprašljivo, ali jih bo sposobna tudi urediti. Po podatkih zajetnega dokumenta, ki podrobno razčlenjuje predvidena dela po posameznih področjih občinske pristojnosti, izhaja namreč, naj bi do konca leta 1989 potrošili kar skoraj 403 milijarde lir, od tega še v tem letu nekaj več kot 239 milijard, k letu 1990 milijard in čez dve leti skoraj 54 milijard lir. Tem stroškom je treba še dodati skoraj 34 milijard, ki naj bi jih Občina dodelila podjetju ACEGA in 94 milijard, ki naj bi jih v teh treh letih potrošili za dograditev velikih cestnih povezav.

Več kot polovico vseh sredstev za naložbe v javnih delih je torej vključenih v predračun za tekoče leto, ki se pravzaprav že skoraj izteka, zaradi česar je toliko bolj vprašljivo, kako bo občinski upravi, spričo znanih pomanjkljivosti strokovne in upravne strukture in pa še bolj znanih zamudnih birokratskih postopkov, uspelo zares urediti obljube, ki jih vsebuje ta triletni načrt. Med drugim je treba tudi upoštevati, da bo morala Občina priskrbeti veliko večino potrebnih finančnih sredstev (kar 189 milijard lir od skupno predvidenih 239 milijard naložb v tem letu) z najetjem posojil, kar ni niti lahek niti hiter posel.

Obeti so torej veliki, odločitev občinskega odbora, da prevzame tako obsežne naloge, ki naj bi jih izvajal v tako kratkem času, je pač pogumna (malce pa tudi izzveni demagoško, saj je letošnje zadnje leto pred zapadlostjo mandata občinskega sveta in novimi volitvami za obnovitev tržaške občinske uprave, ki bodo prihodnje leto v pozni spomladi), gotovo pa je, da jo bodo občani ocenjevali po dejanskem uresničenju tako širokosrčno izraženih obljub. In da

bo ta naloga olajšana, naj za naše bralce opišemo obveze, ki jih za letošnje leto predvideva omenjeni triletni načrt del, posebej kar zadeva dela, ki se posebej zanimajo ustanove in kraje, kjer prebiva v večini slovensko prebivalstvo.

Tako načrt predvideva glede ureditve občinskega premoženja v letošnjem letu več kot 380 milijonov lir za vzdrževanje in popravila v občinskih zgradbah na zahodnem in vzhodnem Krasu, 200 milijonov za nakup zemljišča za ureditev polifunkcionalnega središča na Opčinah, 170 milijonov za razna vzdrževalna dela v cerkvah v Barkovljah, na Katinari, v Bazovici in Trebčah. Še v tem letu naj bi tudi vložili, na področju šolstva, 380 milijonov za dela v otroških vrtcih, 400 milijonov v osnovnih šolah in 400 milijonov v nižjih in višjih srednjih šolah na zahodnem in vzhodnem Krasu. Posebej so omenjene še naložbe 250 milijonov za prilagoditev električne napeljave v vrtcih in Vrdeli, v Lonjerju, Naselju sv. Sergija, na Opčinah in v Trebčah in Gropadi, 18.600.000 v isti namen za vrtec v Križu in 40 milijonov za električno napeljavo na svetoivanski šoli »Cirila in Metoda«.

Še vedno v poglavju o šolstvu predvideva načrt v tem letu skoraj 19 milijonov lir za ureditev elektrike v osnovni šoli v Križu, 393 milijonov za zgradnjo podružnice osnovne šole na Katinari in 207 milijonov za vzdrževanje, 200 milijonov za dela na proseški osnovni šoli, kar 556 milijonov za izredna vzdrževalna dela na srednji šoli »Kosovel« na Opčinah (za prihodnje leto pa nadaljnjih 500 milijonov). Za popravilo oken in vrat na proseški srednji šoli naj bi letos potrošili 200 milijonov (k letu pa 120 milijonov za preureditev električne napeljave).

Prav tako še v tekočem letu naj bi tržaška občinska uprava potrošila 600 milijonov lir za drugi obrok del za greznico kanalizacijo v Bazovici, kar celo

milijardo pa za enaka dela na Proseku in Kontovelu. Na padriškem hribu naj bi uredili prostore za igro in za parkiranje in gozd, za kar naj bi potrošili še letos 150 milijonov lir, 300 milijonov pa je namenjenih izdelavi izvršilnih načrtov za ne bolj opredeljeni Kraški park. V poglavju, ki opredeljuje načrte za športne objekte je sicer predvidenih (toda šele za leto 1989) 200 milijonov lir za razširitev nogometnega igrišča v Križu ter 80 milijonov, s katerimi naj bi letos obnovili pod v telovadnici učiteljska »Slomšek« pri Sv. Ivanu. Glede ureditve športnih in rekreacijskih objektov v bivšem ezulskem naselju na Padričah pa je ta naložba v triletnem načrtu neopredeljena, vsekakor pa odložena na prihodnje leto. Pač pa je v načrtu točno zabeleženo, da bo občina še letos vložila še milijardo in 305 milijonov za razširitev in ureditev pokopališča na Opčinah.

Med zanimivejšimi postavkami triletnega načrta del naj omenimo še nekatere obveze. Za popravilo strehe narodnega spomenika v tržaški Rižarni je predvidenih za letos 60 milijonov lir, k letu pa naj bi za 110 milijonov prostore opremili z ogrevalnimi napravami. Za popravila in preureditev opernega gledališča Verdi predvideva načrt naložbe po 5 milijard lir v treh letih, za nakup gledališča Rossetti pa 3,5 milijarde. Za prenovno semaforškega omrežja je predviden že za letos strošek 2 milijard in 300 milijonov lir, kar 5 milijard pa naj bi vložili v dela za ureditev barkovljanske obale. Pri cestnih delih je omeniti za letos predvideno delno zgraditev ceste od openškega Obeliska do Razklanega hriba, za prihodnje leto pa ureditev obvozne ceste na Proseku, ki naj bi stala poldrugo milijardo lir.

Kar zajeten sveženj obvez torej, in večina na kratki rok. Obljuba pa dela dolg in občani bodo sodili svoje upravitelje po tem, kar bodo sposobni zares urediti.

Proizvajalci predlagajo županom premirje v »plastični vojni«

Ali bomo dobili bolj »ekološke« plastične vrečke?

Obljublja jih prvi ministrski poseg na to področje

Problem varstva okolja pred onesnaževanjem ne zadeva samo dileme o uporabi jedrske energije in drugih velikih (industrijskih) virov onesnaževanja, pač pa tudi naše vsakdanje navade. Današnji porabniški način življenja nas je namreč — proti naši volji — spremenil v velike onesnaževalce, predvsem zaradi široke uporabe plastičnih snovi. Obleka in obutev, stanovanjske obloge in pohištvo, prevozna sredstva, skratka vse, kar nas obkroža in nam zagotavlja ugodnejše življenje, je v taki ali drugačni meri izdelano iz plastičnih snovi. Resnici na ljubo je tehnološki razvoj te snovi nekoliko »obzrdal«, tako da jim je zagotovil večjo varnost (na primer neveljstivost in negorljivost) in razkrojljivost, kar pomeni tudi večjo ekološko zanesljivost. Toda kar 70 odstotkov vseh plastičnih mas v mestnih odpadkih predstavlja polietilen, iz katerega izdelujejo plastične vrečke in druge vrste ovojev in embalaže za prehrano ter za raznovrstno drugačno uporabo (na primer za tople grede v kmetijstvu). In prav ta snov je že devet mesecev razlog za pravo »vojno« med občinskimi

upravami in proizvajalci plastičnih vrečk.

Začelo se je lanskega oktobra s prvo »protiplastično« odredbo župana občine Cadoneghe v pokrajini Padova, ki ji je sledilo še na desetine drugih po vsem državnem ozemlju, tako da jih je bilo tik pred junijskimi volitvami kar 150. Toda deželna administrativna sodišča so razveljavila že dobro polovico odredb in predvidoma bo ista usoda doletela tudi preostale. Po zakonu bodo namreč plastične vrečke romale iz uporabe postopoma, do konca leta 1991, ko jih bodo nadomestile ekološko varnejše. Zakonodajalec je s tako postopnostjo želel zaščititi proizvajalce, 270 tovarn, ki zaposlujejo kar 12 tisoč oseb in ki že občutijo težke posledice omenjene »plastične vojne«, saj se je proizvodnja od 1. januarja letos skrcila za kar 35 odstotkov glede na isto lanske obdobje, mnoga podjetja pa so se morala zateči k dopolnilni blagajni.

Po »vojni« sodelovanje. Tak je vsaj predlog proizvajalcev občinskim upravam. Namesto »vojskovanja«, ki škodi vsej skupnosti in sploh ne rešuje vprašanja varstva okolja, proizvajalci pred-

lagajo sodelovanje v obliki organiziranja ločenega zbiranja plastičnih odpadkov, tako kot se že dogaja za papir in steklo. Za kilogram odvrženih plastičnih vrečk (ki jih v Italiji porabimo okrog 8 milijard letno) so pripravljene plačati tudi 300 lir, saj gre za snov, ki jo je mogoče reciklirati. Že danes Združenje regeneratorjev plastičnih snovi reciklira polovico od 600 tisoč ton polietilena, kolikor ga letno proizvedejo v Italiji (črne plastične vreče za odpadke so na primer recikliran proizvod). Povrh pa je reciklaža poleg upeljevanja edini ekonomsko in ekološko možen način reševanja problema plastičnih odpadkov.

Problem pa je bil v tem času končno načet tudi na vladni ravni. Zadnje dejanje ministra za okolje v Fanfanijevi vladi, Maria Pavana, je bil namreč prav odlok o proizvodnji in uporabi plastičnih vrečk. Ministrsko določilo, ki ga bo parlament moral odobriti v roku 60 dni, predpisuje, da od 1. januarja 1988 vrečke ne bodo smele biti manjše od 27x50 centimetrov, da bodo morale biti trpežnejše, a izdelane iz snovi, ki ne onesnažujejo, in da jih bomo smeli uporabljati le za prenos

nakupljenega blaga in za zbiranje odpadkov. Ta zadnji predpis bo moral biti tudi natisnjen na vrečkah, skupaj z vabilom, naj uporabnik vrečke ne odvrže in torej ne onesnažuje. Pavana odlok natančno določa sestavo plastične snovi, iz katere bodo vrečke lahko izdelane, in katere onesnaževalna moč je občutno omejena.

Gre torej za prvi vladni poseg v »plastično vojno«, ki proizvajalcem vrečk tehnično ne bi smel povzročiti velikih preglavic, saj kot rečeno, že danes povečini uporabljajo tako imenovane »ekološke« plastične snovi. Novi minister za okolje Ruffolo bo moral ministrski odlok izpopolniti in ga predložiti parlamentu. Toda ukrepati bo potrebno čimprej, saj se medtem že napovedujejo nove »protiplastične« odredbe županov, ki spravljajo v veliko zadrego tudi trgovce: ne ogrožajo namreč samo njihovih zalog plastičnih vrečk, pač pa predvsem blago, ki je na prodajnih policah v veliki meri spravljeno v plastično embalažo. Zahteve po prepovedi njene uporabe je bilo slišati tudi v občinskih svetih naše pokrajine, kjer pa zaenkrat ni pričakovati, da bi se kaj takega zgodilo kar »čez noč«. (vb)

Od jutri na Gradu festival opernih filmov

Na Gradu sv. Justa se bo jutri pričel Festival opernih filmov, ki ga pod pokroviteljstvom Turistične in letovišarske ustanove, prireja Združenje Al-ACE. Festival bo trajal do 7. avgusta.

Častni gost letošnjega festivala bo znana jugoslovanska mezzosopranistka Jadranka Jovanović, ki jo je tržaško občinstvo že spoznalo kot glavno junakinjo operete Pri belem konjčku. Prvi večer festivala bodo predvajali film-опера Otello, ki ga je režiral Franco Zeffirelli. V torek, 4. avgusta, bo na sporedu filmska opera Tosca, v režiji Giulia De Bosia, v sredo, 5. 8., pa si bo mogoče ogledati filmsko verzijo opere Carmen, ki jo je režiral Franco Rosi. Naslednji večer, v četrtek, bosta na vrsti dve filmski predstavi, in sicer opera Carmina Burana režiserja J. P. Ponnellea in Labodje jezero Jgoreviča Tuboyle. Na zaključnem večeru Festivala opernih filmov bo na filmskem platnu zaživel Princ Igor v filmu, ki ga je režiral Roman Tihomirov.

Ljubitelji operne glasbe bodo torej prišli na svoj račun, saj si bodo na sugestivnem prireditvenem prostoru pri Sv. Justu lahko še enkrat ogledali najlepše stvaritve svetovne lirike. Vse predstave se bodo začele ob 21.15, v primeru slabega vremena pa so organizatorji poskrbeli za njihovo ponovitve.

S skupščine delavcev rafinerije Aquila

Sindikalna federacija zahteva jasnost v zvezi s prodajo črpalk družbe Total

Skupščina delavcev žaveljske rafinerije Aquila, ki so jo včeraj sklicale sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL, ni prinesla nič novega, oziroma nič takega, o čemer ne bi že kdaj poročali. Sindikalist CGIL Clyde Cofone je delavcem orisal potek in razplet sredinega rimskega srečanja in izrazil zmerno zadovoljstvo nad dejstvom, da je družba Total pristala na podaljšanje dopolnilne blagajne za nadaljnjih šest mesecev.

Vendar bistva pogajanj, ki se vlečejo v nedogled, niti v sredo ni bilo mogoče zaslediti. Vse vesti, ki namiguje-

jo na poslednjo zahrbtno potezo družbe Total, in sicer, da se pogaja z italijansko velikanko Montedison za odstop svoje prodajne mreže, so se ponovno izkazale za sumljive, saj jih nihče od odgovornih ne potrjuje in ne preklucije. (Ža pojasnila je sindikalna federacija zaprosila krajevne upravitelje že včeraj popoldne, z brzojavko, ki jo je naslovlila na deželnega odbornika za industrijo Carboneja, na pokrajino, tržaško in miljsko občino). Prav tako se je v Rimu izkazalo, da generalni direktor oddelka za energetske vire

Ammassari, kljub svojemu položaju ni kaj več kot glasnik multinacionalke Total in da kratkoma ne zavzema jasnih stališč v zvezi s pogajanj, ki baje potekajo tudi izven začetnih smernic. In, končno, niti deželna finančna družba Friulia se ne more tokrat ponasati s kakšno večjo vplivnostjo, vsaj kar se tiče pogajanj za rešitev Aquile.

Sindikalna federacija zahteva zato najprej popolno jasnost o pogajanjih, tudi tistih, ki se tičejo prodajne mreže Totala, saj ne bo dlje sprejemala dvoreznej in v vodstvu družbe Petraco, ki namerava prevzeti žaveljsko rafinerijo. Nenazadnje pa je dolžnost ministrstva, da poišče tudi druge možnosti rešitve in s tem dokaže, da se vzporedno s pogajanj ne tkejo tudi politična zavezništva, saj se ta sum že dolgo sam po sebi vsiljuje. Pred ponovnim srečanjem, ki bo 6. avgusta, pa bo sindikalna federacija skušala sklicati sestanek na Deželi, da bi skupaj z upravitelji in Friulio sestavila podrobno vsebino pogojev in zahtev. Če bo treba, bo v prihodnjih dneh ponovno sklicala skupščino delavcev, da bi jih seznanila s vsebino le teh. (mi)

Zeleni: Proračun tržaške Pokrajine je nezakonit

Zelena alternativna lista zahteva razveljavitev proračuna, ki ga je za tekoče leto odobrila tržaška pokrajinska uprava. V ta namen je listin tržaški koordinator Maurizio Bekar vložil priziv na predsednika republike in na Računski dvor.

Po mnenju zelenih je treba proračun izničiti zaradi računovodskih nepravilnosti. Bilanca tržaške pokrajinske uprave beleži namreč v poglavjih o tekočih stroških primanjkljaj za več kot 4 milijarde lir. Iz proračuna izhaja, da tega primanjkljaja ni mogoče kriti drugače kot z uporabljanjem sredstev, ki so upravi bila dodeljena za druge namene. A to, poudarja Zelena alternativna lista, je protizakonito, saj je v nasprotju s 3. členom odloka predsednika republike št. 421 z dne 19. junija 1979.

Zeleni izražajo začudenje, da so tak nedostatek spregledali glavni tajnik, odbor in svet Tržaške pokrajine, kakor tudi osrednji nadzorni odbor. Sam Bekar pa je izjavil, da se je njegovo gibanje odločilo za takšen korak zato, da bi prispevalo k večji jasnosti in korektnosti v javnem upravljanju.

Srečanje o kriminalnosti v Trstu

V palači Galatti sta se včeraj sestala predsednik Pokrajine Locchi in poveljnik karabinjerjev iz Vidma, polkovnik Remo Selvaggi. V svojem pogovoru sta skušala predvsem analizirati vzroke kriminalne dejavnosti v Trstu, ki je začela predvsem v zadnjem mesecu zaskrbljujoče naraščati.

Tržaška občina namerava še podražiti hrano v šoli

V okoliških občinah je hrana v vrtcih in šolah dokaj cenejša kot v Trstu

Včeraj smo pisali o predlogu tržaške občinske uprave o zvišanju tarif za hrano v otroških vrtcih, osnovnih in nižjih srednjih šolah. Podražitev, v kolikor bo do nje res prišlo (sindikati so namreč že ostro protestirali nad tolikšnim poviškom), bo veljala seveda za otroške vrtece (državne in občinske) in šole v tržaški občini. V okoliških občinah bodo starši plačevali vsakodnevne obroke hrane v glavnem še po tarifah, ki so bile v veljavi v prejšnjem šolskem letu. Le v miljski občini naj bi morali v prihodnjem mesecu nekoliko »prilagoditi« ceno prehrane v šoli.

Po okoliških občinah so tarife za hrano v vrtcih in šolah sledeče:

Občina Devin-Nabrežina: tarife ostanejo nespremenjene. Starši bodo plačali za hrano otrok v vrtcih in šolah mesečno 35.000 lir za prvega otroka in 20.000 lir za drugega. V primeru, da bi otroci kosili v vrtcih ali šolah manj kot 10-krat v enem mesecu, bodo starši plačali za vsako kosilo po 2.500 lir.

Občina Zgonik: nove tarife za hrano znašajo 40.000 lir mesečno za enega otroka, za dva ali več otrok pa 25.000 lir. Za otroke vrtecev in celodnevne šole, ki bodo v enem mesecu odsotni več kot polovico delovnih dni, bodo starši plačali po 25.000 lir.

Občina Repentabor: za hrano otrok vrtca bodo plačali starši mesečno 30.000 lir. Če bodo otroci v enem mesecu prisotni v vrtcu manj kot en te-

den, bodo plačali starši 2.500 lir za vsako kosilo.

Občina Dolina: mesečni prispevek za enega otroka znaša v tej občini 41.000 lir. Družine z dvema otrokoma v vrtcih ali šolah bodo morale plačati 31.000 lir (za vsakega otroka), starši s tremi otroki pa 24.000 lir (vedno za vsakega otroka). V primeru, da bi bil otrok v enem mesecu prisoten v vrtcu ali šoli le deset dni (ali manj), bodo plačali starši polovično tarifo. Za otroke otroških vrtecev, ki bodo prisotni v vrtcu le pet dni v mesecu (ali manj), bodo starši plačali 2.500 lir za vsako kosilo. Starši otrok, ki stanujejo izven občine (razen za otroke iz Naselja sv. Sergija in iz miljske občine, ki obiskujejo slovenske vrtece in šole) bodo morali za hrano odšteti mesečno po 52.000 lir.

Občina Milje: družine, ki plačujejo šolsko prehrano, so porazdeljene v štiri »dohodkovne pasove«. V prejšnjem šolskem letu so imeli otroci družin z manj kot 270 tisoč lir mesečnega dohodka na vsakega člana družine brezplačno hrano. Družine v »pasu« do 306 tisoč lir so plačale mesečno 28.750 lir za prehrano otrok v vrtcih in 22.500 lir za prehrano v osnovnih šolah; družine v »pasu« do 459 tisoč lir so plačevale 43.750, oziroma 37.500 lir; družine z več kot 459 tisoč lir mesečnega dohodka na člana družine pa so odštele po 58.750, oziroma 50.000 lir. Tarife za vrtece so bile višje, ker so v vrtcih poleg kosila nudili otrokom tudi malico. Če je bil otrok odsoten v vrtcu ali šoli

ves mesec, so starši plačali polovično tarifo, če je bil odsoten vsaj dva tedna pa so morali plačati 75 odstotkov mesečnega prispevka. Ob daljših prekinitvah pouka (na primer ob velikonočnih praznikih) so tudi plačali tri četrtine mesečne tarife. Miljska občina bo po predvidevanjih pred začetkom novega leta nekoliko zvišala tarife za hrano.

Kot smo poročali včeraj, so v tržaški občini v preteklem šolskem letu starši plačali za hrano otrok v vrtcih 2.000 lir dnevno, za hrano v šolah pa 2.500 lir. Mesečni prispevek za hrano je tako znašal povprečno 44.000 lir za hrano v vrtcih in 55.000 lir za hrano v šolah. Po predlogu občinske uprave bi znašala tarifa za hrano v vrtcih 55.000 lir, za hrano v šolah pa bi morali starši odšteti 66.000 lir. Kot vidimo bi bili ti dve tarifi, če jih bo občinski svet odobrila, dokaj višji od tarif za hrano v vrtcih in šolah v okoliških občinah.

Na festivalu Unità danes o Južni Afriki

Današnji večer na festivalu Unità bo posvečen položaju v Južni Afriki. Predstavili bodo namreč knjigo Gianija Caligaris in Aluisija Tosolinija z naslovom »Boycott! Sudafrica, banche italiane e dintorni«. Navzoča bosta avtorja knjige, ki sta urednika revije »Missione oggi«. Začetek ob 19.30.

Ob 21. uri pa bo v okviru festivala jazz koncert ansambla »Ares Tavolazzi quintet«.

Po nesreči voznik izgubil spomin

Sinoči okrog 20.30 se je na Trbiški cesti v bližini openskega jahalnega središča pripetila prometna nesreča, o kateri je sprva kazalo, da bo imela hude posledice. Reševalci so po prvih informacijah namreč hiteli proti avtu, ki naj bi ga zajeli plameni, kar bi za ujetega voznika lahko bilo usodno. Toda za 38-letnega inženirja Alberta Gismana iz Sagrada se je k sreči dramatični dogodek končal le z lažjimi poškodbami in pa — brez rdečega petelina.

S svojim avtom je vozil proti avtocesti, ko je iz še nepotrjenih razlogov (kaže, da se je hotel izogniti neki oviri) izgubil oblast nad volanom in zavozil na desno. Avto je v divji vožnji treščil v obcestni drog, prebil ograjo bližnjega kampinga, se obrnil na streho in ustavil šele po več metrih. Medtem so se odprla vrata in Gismana je vrglo v grmovje, tako da ga reševalci sprva sploh niso opazili.

V bolnišnici na Katinari so zdravniki ugotovili, da se je udaril v vratna vretenca, obraz, prsni koš in ude. Bil pa je tudi hudo pretresen, saj je v nesreči časno izgubil spomin. V bolnišnici so ga sprejeli na časno opazovanje, okrevaj pa bo, če ne bo komplikacij, v dvajsetih dneh.

Občina jih je poverila specializiranim podjetjem

Začetek nove faze del za obnovo in okrepitev javne razsvetljave

V raznih delih mesta bodo v teh dneh začeli dela za obnovo in okrepitev stare ulične razsvetljave in za postavitev novih svetlobnih teles, saj je tržaška občinska uprava dela že poverila specializiranim podjetjem. V letu dni bodo uresničili tri tranše del, ki bodo v skupnem znesku veljala kar 2 milijardi in 200 milijonov lir.

Kot je dejal odbornik za javne industrijske storitve Orlando, gre za nadaljnji pomemben korak (oziroma za četrti poseg) pri uresničevanju globalnega načrta prenove javne razsvetljave v mestu, za katerega sta se Občina in podjetje ACEGA z občutnimi finančnimi žrtvami odločili že pred leti.

Tokratna tranša del zadeva naslednje ulice: Baiardi, Terstenico, Busoni, Stradivari, di Scrocola, Aleardi, Virgilio, Orazio, Stopnišče Properzio, Beato Angelico, Pagliericci, Brandesia, Reber Vuardel, Pinturicchio, Pindemonte, San Cilino, dei Roveri, San Felice, San Donato, San Primo, sv. Frančiška, Palestrina, Donizetti, Zanetti, Rismondo, Trg Giotti, Caripson, del Ronco, Nobile, Stoppani, San Lorenzo in Selva, Pitacco, Giardini, Ponticello, Lesno pristanišče, Reško ulico (od št. 134 do 214), Girardi, delle Aiule, degli Scaglioni, Eremo, Frà Pace da Vedano, Parenzan, dei Pallegriani, Cergna, Biasoletto, Machling, Archi (začetni del), Mauroner, Katinara (vas), Stopnišče Campi Elisi, Toscanelli, Morgagni, Tartinijev trg, Coletti, del Lloyd, Trg

Rosmini, Mamiani, Manuzio, Meucci, Schiapparelli (od št. 22 do 28), Santa Giustina, Reber Promontorio, Santa Eufemia, Santa Tecla, Carpaccio, de Rin, Daurant, Madonizza, Bellosguard (od št. 22 do konca), dei Calafai, delle Ville, Tigor (od Ul. Don Minzoni do Ul. delle Ville), Concordia, Industria, Trg sv. Jakoba, Belli, Gramsci, Erberti, Madonnina, del Bosco, Corridoni, Pondeares, San Sergio, Molino a Vapore, Toti, Leghissa, Sant'Apollinare.

Naj dodamo, da bo odbornik Orlando prihodnji ponedeljek občinskemu odboru predložil tudi vrsto nadaljnjih sklepov, ki zadevajo razsvetljavo vsega območja Grljana, od zgornjega dela do morja.

V Prebenegu pripravljajo tradicionalno šagra

V Prebenegu se bo jutri začela tradicionalna vaška šagra, ki jo KD Jože Rapotec vsako leto prireja prvi teden avgusta.

Kot običajno je tudi tokrat na delu vsa vas. Šagrski prostor v prijetnem naravnem okolju je skoraj nered, manjkajo le še zadnje malenkosti. Angažiranih pa je veliko mladih, ki so tudi letos, v okviru prebeneškega KD Jože Rapotec, ustanovili t. i. »šagrski odbor« in imenovali svojega predsednika. Letos je bilo to »breme« naloženo Davorinu Bandiju.

Prebenežani bodo tokrat imeli v gosteh Godbo na pihala iz Ricmanj. Koncert, ki ga bodo godbeniki izvedli pod izkušeno taktirko dolgoletnega kapelnika Ennia Krizanovskega, bo v nedeljo ob 19.30. Vse tri večere pa bo na vrsti tudi ples. Jutri in v nedeljo bo igral ansambel TAIMS, v ponedeljek pa se bomo lahko zavrteli ob zvokih ansambla POMLAD.

Poleg tega bodo kot po navadi delovali dobro založeni kioski, kjer bodo domačini točili res pristno domačo kapljico, ki jo je letos pridelalo prebeneško društvo. Med specialitetami pa bodo na voljo že tradicionalne breskve z vinom, ki jih vaške žene že pridno pripravljajo! (dam)

Od danes do nedelje vaški praznik v Križu

Na prireditvenem prostoru na Klanecu v Križu bo od danes do nedelje vaški praznik, ki ga prireja domače športno društvo Vesna. Vse tri večere bo ples z ansamblom Lords, obiskovalci pa se bodo lahko okrepčali in osvežili ob dobro založenih kioskih jedade in pijače. V nedeljo zvečer ob 21. uri bo žrebanje že tradicionalne velike društvene loterije, s prejemki katere bodo vaški športni delavci tudi letos podprli nogometno dejavnost v vasi. Dobitnike loterije čakajo res lepa presenečenja, srečni lastnik prvega izžrebanega listka pa bo zmagal enotedensko bivanje za dve osebi v znanem španskem letoviščarskem središču.

Spor med voznikoma se je slabo končal

Z izredno grobstvo se je včeraj popoldne »izkazal« še neidentificirani mladenič, ki je lažje poškodoval 52-letnega Alda Druzino iz Ria Martesin 9. Druzina se je s svojo giuletto vozil po Ulici Carmelitani, ko je iz bližnjega parkirišča tedaj privozila temno modra fiat 500 in Druzini dobesedno zaprla pot. Voznik giulette se je seveda razjezil, nekajkrat je potrobel in dal znak fantu, naj se vendarle »spravi s ceste«.

Prepirljivemu mladeniču je bilo to že dovolj; stopil je iz avta in se približal Druzini, ki je še sedel v svojem vozilu. Po izmenjavi običajnih »prijaznosti« pa je povsem presenetil sobesednika. Stisnil je namreč pest, z njo pošteno udaril presenečenega Alda Druzino in nato pobegnil.

Pretepeni voznik je odšel v glavno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Surovež ga je s pestjo ranil po obrazu in mu zbil zob. Poškodbe vsekakor niso bile hude, zato je zdravnik Druzino po pregledu odpustil domov.

Ob smrti matere Sante izraža odborniku in pevcu Eberardu Chermi iskreno sožalje KD F. Venturini.

KD I. Grbec izreka iskreno sožalje odbornici Roži ob izgubi drage mame.

Antonia Pozzecco por. Stipancich je živela z možem v Ul. Oliva Zagonetna smrt 62-letne upokojenke

V doslej še nepojasnjenih okoliščinah je včeraj umrla 62-letna upokojenka Antonia Pozzecco poročena Stipancich, po rodu iz Umaga. Njen mož, 68-letni Narciso Stipancich, je okrog 18. ure poklical rešilca Rdečega križa. Bolničarji so na njegov klic nemudoma prihiteli v Ulico Oliva 2, ki je prav zraven otroške bolnišnice Burlo Garofolo. Vrata jim je odprl sam Stipancich in jih pospremil v

dnevno sobo, kjer je ležala njegova žena, ki ni več kazala znakov življenja. Zdravnik RK je takoj ugotovil, da ji ni več pomoči.

V stanovanje sta prihitela načelnik Letečega oddelka Padulano in sodni zdravnik Altamura, ki je skušal ugotoviti vzrok smrti. Po vsej verjetnosti si je Pozzeccova pri padcu zlomila tilnik. Preiskovalci so bili najprej prepričani, da je Narciso Stipancich ubil svojo ženo. Sum je potrjevalo dejstvo, da je imela žrtev strgano obleko. To bi lahko pomenilo, da sta se zakonca med seboj sprla in se tudi fizično »spopadla«.

Padulano je na kvesturi zasljal Stipancicha, ki pa je zatrjeval, da je pri smrti svoje žene povsem nedolžen. Z zakonsko družico se sicer ni najbolje razumel. Njunih preprirov je bilo krivo dejstvo, da je bila Pozzeccova alkoholičarka. Mož je hotel, da bi se obrnila na specializiran center, kjer bi lahko ozdravila svojo zasvojenost alkoholom. Prav včeraj je obiskal eno od teh zdravilišč in se pozanimal o možnostih za sprejem žene.

Načelnik Letečega oddelka je Stipancicha po zaslišanju odpustil domov. Šele sodna obdukcija bo nudila dokazno gradivo, ki bo pričalo v prid ali proti osumljenčevi trdvi. Pokojnica sicer razen vidnega udarca na tilniku ni imela drugih telesnih poškodb. Kljub temu pa ostaja možnost, da gre za nenameren umor. Gotovo je, da se je Stipancich včeraj sporekel z ženo, morda prav zaradi njenega že kroničnega nagnjenja k uživanju alkoholnih pijač. Beseda je dala besedo in možno je, da je mož, morda v trenutku jeze, porinil ženo. Morda ji je tedaj spodrsnilo, tako da je nerodno padla vznak in si zlomila tilnik. Stipancich je trenutno na prostosti, vendar danes bo spet moral na kvesturo, kjer bodo odločili, če naj ga obtožijo nenamerne umora ali ne. (hj)

V borovem gozdiču v Mačkoljah
Po šagri še »likof«

Šagra v borovem gozdiču v Mačkoljah, ki so jo priredili poštvovalni člani KD Primorsko, se je kljub slabemu nedeljskemu vremenu uspešno zaključila. Vsaj tri dni, in sicer v petek, soboto in ponedeljek, so vsi tisti, ki so na šagri delali, imeli zares polne roke dela. Tako pri kioskih kot pri mizah, posebno pa na plesišču, je bilo vse živahno in veselo vsak večer do zadnjega trenutka. In kako naj bi bilo drugače, ko je nad šestdeset članov in prijateljev društva, mladih in starejših, streglo gostom in nadzorovalo, da je vse teklo kot »na traku«. V zahvalo vsem, ki so delali in pomagali pri šagri, je odbor sklenil, da priredi, seveda v borovem gozdiču, družabni večer in »likof«. Prisotne je v imenu društva pozdravil in se jim javno zahvalil predsednik David Stepančič, ki je v kratkem nagovoru dejal, da je z letošnjo »šagro« društvo uradno zaključilo sezonsko delovanje, ampak ne za dolgo, kajti v drugi polovici meseca septembra se bodo odborniki, posebno pevci, spoprijeli z vajami pevskega zbora in seveda tudi ostalo kulturno in prosvetno delovanje ne bo smelo zaostati. Za sedaj torej, je dejal Stepančič, prijetne počitnice in še enkrat hvala vsem, ki ste pripomogli na uspeh šagre in hvala tudi vsem obiskovalcem, ki že toliko let stalno prihajajo na našo šagro v ta prijeten borov gozdič. (mm)

ŠD VESNA

prireja v Križu
danes, 31. julija,
1. in 2. avgusta

VAŠKO ŠAGRO

Vse večere ples z ansamblom LORDS.
V nedeljo ob 20.30
ŽREBANJE LOTERIJE.
Vabljeni!

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1987 - od 27. junija do 14. avgusta.

Jutri, 1. avgusta, ob 20.30 bo na sporedu opereta CLIVIA N. Dostala. Dirigent Guerrino Gruber, režiser Gino Landi. Nastopali bodo: Tiziana Sojat, Tiziana Caminiti, Carlo Bini, Elio Crovotto, Riccardo Peroni, Ugo Maria Morosi, Daniela Franchi, Gianfranco Saletta in Giuseppe Botta. Ponovitve bodo: 2., 5., 9., 11., 13. in 14. avgusta. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 21.30 Aliens - scontro finale, fant.; ZDA 1986; r. James Cameron, i. Sigourney Weaver, Michael Biehn.
LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.15 Ma guarda un po' 'sti Americani, kom.; ZDA 1986; r. A. Heckerling; i. B. D'Angelo, D. Hill.
EXCELSIOR II - 18.30, 22.15 Nove settimane e mezzo, er. dram., ZDA 1985, 113'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger.
GRATTACIELO - 18.15, 22.15 Storie incredibili, fant.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Turbamenti erotici, porn. □ □
NAZIONALE II - 20.20, 22.15 Commando Leopard, akc., □
EDEN - 16.00, 22.00 Le bambole di carne, porn. □ □
FENICE - zaprto za počitnice.

NAZIONALE III - 17.00, 22.15 Telefono rosso, i. Ilona Staller, □ □
MIGNON - 16.00, 22.15 Mission, dram.; V. B.; 1986; r. Roland Joffe; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.
EXCELSIOR I - zaprto za počitnice.
CAPITOL - 17.00, 22.00 The Barbarians, fant.-akc.; It. 1987; 89'; r. Ruggero Deodato; i. David Paul, Peter Paul.
LUMIERE - zaprto za počitnice
VITTORIO VENETO - zaprto za počitnice.
RADIO - 15.30, 21.30 Le tentazioni di una moglie infedele, porn. □ □
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

Izšla bo

ENCIKLOPEDIJA SLOVENIJE

Celovita podoba slovenske preteklosti in sedanosti v 13 knjigah.

Naročite jo v
TRŽAŠKI KNJIGARNI
Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 732487

Zgoniška sekcija SSk

vabi na

NAŠ PRAZNIK

ki bo od 1. do 3. avgusta na prireditvenem prostoru v Zgoniku.
Jutri, 1. 8.: ob 15. uri otvoritev in začetek turnirja v briškoli; od 20. do 1. ure ples z Ansamblom Furlan.
Nedelja, 2. 8.: ob 15. uri odprtje kioskov; ob 18. uri kulturni program v sodelovanju z ZKO Občine Ljubljana-Bežigrad, na katerem bodo nastopili Ansambel Mandolina, Lutkovna skupina Bežigrad in Černuški oktet; ob 20. uri politični govor, nakar bo do 1. ure ples z Ansamblom Furlan.
Ponedeljek, 3. 8.: ob 15. uri odprtje kioskov; od 20. do 1. ure ples z Ansamblom Taims, vmes ob 21. uri medvaško tekmovanje v vleku vrvi.
Delovali bodo z domačo hrano in pijačo dobro založeni kioski.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 31. julija
IGNAC

Sonce vzide ob 5.47 in zatone ob 20.36
- Dolžina dneva 14.49 - Luna vzide ob 11.20 in zatone ob 22.53.

Jutri, SOBOTA, 1. avgusta
ALFONZ

PLIMOVANJE DANES: ob 0.34 najvišje 20 cm, ob 6.49 najnižje -41 cm, ob 13.42 najvišje 40 cm, ob 20.06 najnižje -18 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26 stopinj, zračni tlak 1012.6 mb ustaljen, veter 4 km na uro zahodnik, vlaga 56-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24.8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Brana, Giovanni Nimis, Marilina Pellegrino, Michele Benedet, Irina Bukavec, Daniele Medeotti, Valentina Stopar, Salvatore Mangiavillano, Emanuele Motta, Davide Burolo.

UMRLI SO: 66-letni James Ivvin Desmond, 76-letna Santa Viola vd. Cherma, 55-letni Umberto Ferrarese, 85-letna Genoveffa Iedreicich, 82-letna Teresa Zuber vd. Cocchi, 87-letna Maria Zaves, 85-letni Giuseppe Solazzo, 86-letna Giovanna Padovan vd. Zaccaria.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 27. julija,
do sobote, 1. avgusta 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

PRODAM dobro ohranjeno vespo PX 125. Kličite na tel. 812353.

UGODNO PRODAM gumijast čoln in motor evinrude 25 HP z vsemi priključki. Tel. 228869.

VINSKE BRATCE vabi v osmico Stanko Gruden iz Samatorce št. 6. Toči belo in črno vino ter reže domač pršut.

OSMICO ima še vedno odprto Romano Purič v Repnu na št. 13.

V FIESI ugodno oddam v najem prikolico za 4 osebe. Tel. 226445.

PRODAM harmoniko znamke scandalli, super sesta, v odličnem stanju. Tel. 200634.

PRODAM vespo primavera, v odličnem stanju. Tel. 212816.

JADRNIC GIB/SEA, 6 m, 4 ležišča, kompletno opremljeno prodam. Tel. 003866/35755.

MUCKO svetlorjave barve podarim. Tel. 200079.

IL NEGOZIETTO - Drevored XX Settembre 16 sporoča cenjenim klientom, da bo trgovina zaprta zaradi letnega dopusta od 4. do 22. avgusta.

PRODAM 6 stotov koruze po ugodni ceni. Tel. 231901 od 20. do 21. ure.

SAMOTEŽNA VRATA (porta basculante) - zunanje mere: višina 220 cm x širina 228 cm, odprtina: 190 cm x 207 cm) podarim. Telefonirati ob uri kosila ali zvečer na št. 040/53874.

OSMICO ima odprto Lupinc v Praprotnu. Toči sortirana vina.

GOSTILNA VETO na Opčinah išče natakarico/točajko z večletno prakso za strežbo v popoldanskih in večernih urah. Osebo ali telefonsko na št. 211629.

Naročnike in bralce Primorskega dnevnika, ki bi radi prejeli naš časopis v kraju letovanja, prosimo, da začasni naslov sporočijo vsaj štiri dni prej.

Uprava

Prispevajte za
»Dijaško matico«

Sekcija KPI E. Berlinguer

Devin-Nabrežina

priredi

FESTIVAL DELA in UNITA'

danes, 31. julija,
1., 2. in 3. avgusta

v Nabrežini na igrišču ŠD Sokol.

Spored

Danes ples z ansamblom VENERA.

Jutri ob 19.30 koncert NABREŽINSKE GODBE NA PIHALA, od 21. ure dalje ples z ansamblom CAN-CAN.

V nedeljo ob 19.30 nastop AFS F. MAROLT iz LJUBLJANE, od 21. ure dalje ples z ansamblom BAZAR.

V ponedeljek ob 20.30 ples z ansamblom PLANŠARJI. Pojeta Braco Koren in Andreja Župančič.

Vabljeni!

prispevki

Namesto cvetja na grob Adele Metlikovec daruje Mira Sartori 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob drage Stane Škerlj darujeta Xenija in Laura Martelanc 20.000 lir za Dijško matico.

Ob 7. obletnici smrti Jožeta Cesarja daruje žena 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grobova Angela Miliča in Dušana Grilanca daruje družina Soban (Col 65) 20.000 lir za KD Kraški dom.

Namesto cvetja na grobova Milkota Guština in Pepija Doljaka daruje družina Škabar (Repen 79) 20.000 lir za VZPI-ANPI Repentabor.

menjalnica

30. 7. 1987

Ameriški dolar	1333.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	721,5	Švicarski frank	870.—
Francoski frank	215.—	Avstrijski šiling	102,40
Holandski florint	640.—	Norveška krona	195.—
Belgijski frank	34,20	Švedska krona	205.—
Funt sterling	2125.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski sterling	1910.—	Španska peseta	9,50
Danska krona	186.—	Avstralski dolar	900.—
Grška dragma	9.—	Debeli dinar	1,70
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	1,70

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 67001 - 68881
Agencija Domjo 831-131

SEZONSKI URNIK TRAJEKTOV Z REKE

ODHODI:

□ ob ponedeljkih ob 18.00 za:

Rab	Zadar	Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik	Bar	Krf	Igoumenitza (GR)
21.05	00.50	6.25	9.40	12.20	16.00	21.00	10.00	13.00

□ ob torkih ob 18.00 za:

Rab	Zadar	Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	6.25	9.40	12.20	16.00

□ ob sredah ob 22.30 za:

Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik	Krf	Igoumenitza (GR)
9.30	11.40	14.20	18.00	11.00	14.00

□ ob četrtkih ob 18.00 za:

Split	Korčula	Dubrovnik
5.30	9.55	13.30

□ ob petkih ob 18.00 za:

Rab	Zadar	Šibenik	Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	4.00	6.50	9.40	12.20	16.00

□ ob sobotah ob 18.00 za:

Rab	Zadar	Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	6.25	9.40	12.20	16.00

□ ob nedeljah ob 9.00 za:

Zadar	Split	Stari Grad
15.10	20.25	22.40

□ ob nedeljah ob 18.00 za:

Korčula	Dubrovnik	Igoumenitza (GR)
7.30	11.10	6.00

PRIHODI:

□ ob ponedeljkih ob 10.50 iz smeri:

Split	Stari Grad
21.00	22.40

□ ob torkih ob 7.45 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Šibenik	Zadar	Rab
10.00	13.15	15.55	17.55	21.40	00.50	4.30

□ ob sredah ob 19.30 iz smeri:

Igoumenitza (GR)	Krf	Dubrovnik	Split	Zadar
7.30	9.00	23.30	7.45	13.15

□ ob četrtkih ob 13.30 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Zadar	Rab
19.00	22.15	6.30	10.00

□ ob petkih ob 7.30 iz smeri:

Igoumenitza (GR)	Krf	Bar	Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Zadar	Rab
14.00	15.30	4.30	9.00	13.15	15.55	17.55	00.05	4.00

□ ob sobotah ob 11.00 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Split	Zadar
15.30	18.45	23.00	4.40

□ ob nedeljah ob 7.30 iz smeri:

Igoumenitza (GR)	Krf	Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Zadar	Rab
15.00	16.30	8.00	13.15	15.55	17.55	00.05	4.00

□ ob nedeljah ob 13.30 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Zadar	Rab
19.00	22.15	6.30	10.00

OP.: Urniki se seveda nanašajo na različne dneve, saj traja potovanje od reke do Igoumenitze približno 43 ur.

filmi na tv zaslonu

kinoatelj

GLI ANGELI DALLA FACCIA SPORCA — Angels with dirty Faces — Angeli z umazanim obrazom, ZDA 1938.

Režija: Michael Curtiz. Igrajo: James Cagney, Humphrey Bogart, Ann Sheridan, Pat O'Brien. Jutri, 1. avgusta, ob 14. uri, na RAI 1.

RAI 1 zaključuje svoj popoldanski cikelus Bogartovih filmov velikopotezno: v soboto z Angeli z umazanim obrazom, naslednji dan (vedno ob 14. uri) pa s črno melodramsko zgodbo La strada maestra (rež. Raoul Walsh, 1940).

Bogartov antagonist je tokrat James Gagney, torej spet znameniti in kruti obraz ameriškega filma, ki izjemoma igra »pozitivno« vlogo. Cagney je namreč zloglasen in neustrašen gangster, ki je zagrešil ničkoliko umorov in zločinov, in je zato pravi negativni vzornik za mladince svoje četrte. Pred smrtjo se skesa svojega zločinskega življenja in na prigovarjanje nekega duhovnika hlini pred »angeli z umazanim obrazom«, ki ga obtožujejo strahopetnosti, da ne bi šli tudi oni po njegovih stopinjah. Curtiz je posnel razmeroma dober klasičen gangsterski film, ki pa ostaja v svoji osnovi nedosleden, saj se ob nekaterih odličnih akcijskih in krutih posnetkih konča preveč konvencionalno.

SONO NATO, MA... — Umareteva mita keredo — Sem se pač rodil, Japonska 1932.

Režija: Yasujiro Ozu. Igrajo: Tatsuo Saito, Hideo Sugawa, Kozo Tokkan, Mitsuko Yoshikawa. Jutri, 1. avgusta, ob 23. uri, na RAI 3.

Yasujiro Ozu (1903-63) je prestižno ime japonskega in svetovnega filma. Morda manj znan kot Kurosawa in Mizoguchi, v nekaterih stvaritvah pa gotovo prodornejši opazovalec, pravi mojster kamere je zlasti v slikanju vsakdanjega življenja. V tem filmu Ozu edinstveno prikaže, kako se lahko občudovanje očeta s strani sinov prevesi v zaničevanje. Z izredno natančnostjo so posneti navadni, bedni dogodki iz življenja malega uradnika, ki ga šef grobo izkorišča. Nemočni junak ne zna reagirati na kruto ravnanje predstojnika in si tudi ne zna pridobiti spoštovanja sinov. Za Sadoula je to delo »eno zadnjih velikih umetnin nemega filma«.

ALFREDO ALFREDO, It. 1972.

Režija: Pietro Germi. Igrajo: Dustin Hoffman, Stefania Sandrelli, Carla Gravina, Duilio del Prete. V ponedeljek, 3. avgusta, ob 20.30, na Canale 5.

Pokojni režiser Pietro Germi (1914-1974) je za vlogo Alfreda v svojem zadnjem filmu hotel Dustina Hoffmana, velikega in duhovitega ameriško-židovskega igralca. Temperamentni bančni uradnik se najprej ulovi na limanice neke farmacije, a kaj kmalu se začne tolažiti z mladim dekletom. Ko si nemirni Alfredo pridobi težko zaželeno prostost, se takoj spet poroči z novo ljubljeno, ki se bo kmalu izkazala kot odurna in gošpodovalna Ksantipa.

Germi je znan predvsem po svojih komedijah, v grenkotoplji ljudskih filmih je najraje bičal predsodke povojne Italije: v Divorzio all'italiana je tako ožigosal »častni zločin«, v Alfredu pa je tarča njegove ironije poroka kot taka.

GIUNGLA D'ASFALTO — The Asphalt Jungle — Džungla iz asfalta, ZDA 1950.

Režija: John Huston. Igrajo: Sterling Hayden, Sam Jaffe, James Withmore, Marilyn Monroe. V torek, 4. avgusta, ob 21.45, na RAI 3.

»Tehnik« Doc pripravlja s pomočjo pajdašev (pokvarjen odvetnik, ubijalec in šofer) veliko tatvino draguljev. Štirje »profesionalci zločina« podvig tudi izpeljejo do konca, poplačani pa so s smrtjo ali zaporom.

John Huston, ki je že s svojim prvim celovečercem (Malteški sokol iz l. 1941 s Humphreyem Bogartom) ustvaril pravi arhetip hollywoodskega policijskega »črnega« filma, je tudi tu odlično vizualiziral literarno predlogo, znano kriminalko z istim naslovom W. R. Burnetta. V oblikovanju celotne filmske zgodbe, od humorja začetnih priprav na rop do skoraj dokumentarističnega opisa spopadov in pesimističnega filozofiranja gangsterja ob končnem propadu, pridejo do izraza močno izrisani liki, v epizodni vlogi pa je opazna debitantka in kasnejša zvezda Marilyn Monroe!

DAN POTEM — The Day after, ZDA 1983.

Režija: Nicholas Meyer. Igrajo: Jason Robards, Jobeth Williams, Steven Guttenberg, John Collum. V sredo, 5. avgusta, ob 20.00, na RTV Ljubljana.

Prebivalci Kansas Cityja spremljajo z nelagodnostjo naraščanje vojaške napetosti ob berlinskem zidu. Načini reagiranja na prežečo nevarnost so različni: nekateri ne morejo verjeti v možnost spopada, drugi se ga panično bojijo. Ta kruta uvertura Meyerjevega filma naj bi predstavljala sedanjostanje v svetu in občutek panike, strahove in fantome jedrskega holokavsta, ki so prisotni na Zahodu in Vzhodu...

Dan potem predpostavlja tudi nadaljnjo možnost, uporabo atomskega orožja in padca dveh atomskih bomb na Kansas City, v katerega bližini je podzemsko raketno oporišče. Mesto je skoraj popolnoma uničeno, kar se je ohranilo pa pokončajo plameni in sevanje. Preživeli se krčevito borijo proti neznosnim posledicam. Bodo preživeli?

MARILYN, ZDA 1963.

TV dokumentarec. Predstavlja: Rock Hudson. V sredo, 5. avgusta, ob 14.30, na Canale 5.

GLI UOMINI PREFERISCONO LE BIONDE — Gentlemen prefer Blondes — Moški imajo rajši plavalaske, ZDA 1953.

Režija: Howard Hawks. Igrajo: Marilyn Monroe, Jane Russell, James Coburn. V sredo, 5. avgusta, ob 20.30, na Rete 4.

FERMATA D'AUTOBUS — Bus Stop — Avtobusna postaja, ZDA 1956.

Režija: Joshua Logan. Igrajo: Marilyn Monroe, Don Murray, Arthur O'Connell, Betty Field. V sredo, 5. avgusta, ob 22.15, na Rete 4.

SAY GOODBY TO THE PRESIDENT — Pozdravite mi predsednika, ZDA 1985.

TV dokumentarec. Režija: Christopher Olgiati. V sredo, 5. avgusta, ob 0.05, na Rete 4.

Vsi filmi so na sporedu istega dne, 5. avgusta, na dan 25. obletnice smrti komaj 36-letne igralkice Norme Jean Baker, ki jo vsi poznamo z legendarnim imenom Marilyn Monroe. Njen smehljaj, edinstveni nastop in šarm so postali simboli erotike in naivne ženske sproščenosti, sestavni del in kulisa sodobne masmedijske kulture. Programisti Berlusconijevih postaj so z zgornjim sporedom dveh filmov in dveh dokumentarcev želeli počastiti to obletnico in so pri izbiri imeli srečno roko, saj zajema izbor ob običajnega zvezdniskega nostalgичnega prikaza Rocka Hudsona (Marilyn) do njenega komično-erotičnega nastopanja v Hawksovi komediji Moški imajo rajši plavalaske; od avtentičnega ženskega portreta iz Loganove Avtobusne postaje do Olgiatijeve dokumentarne rekonstrukcije njenega razburkanega razmerja z bratom Johnom in Robertom Kennedyjem.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

MELODIJE MORJA IN SONCA - PORTOROŽ 87

Solze, tako se glasi pesem, ki jo je Marjan Smode zapel na letošnjih Melodijah, in prav solze so mi prišle iz oči, ne od smeha, ampak od obupa, ko sem poslušal melodije. Recimo, da je Smodetova skladba lahko nosilka teh, po mojem mnenju, doslej najslabših Melodij morja in sonca.

Začetna Samba obvezne smeri je še na dostojnem nivoju, agropopovce in njihov vedno isti stil že poznamo, guguljevci pa so fanse zatajili s preravno Čau Bau, ki nima nobenega glasbenega ne tekstovnega koncepta. Žena Gina D'Elisa je sicer operna pevka, a njena italijansščina ji prav gotovo ne bo pomagala do uspeha, sam Gino D'Eliso pa si s svojo skladbo Europa Hotel ni našel pravega mesta na tem festivalu. Za greh je seveda kriva v prvi vrsti komisija, ki se je skušala na vse načine izogniti zameri z Ginom D'Elisom. Murkova pesem Tu, ki jo poje Roberto, tako glasbeno kot glasovno vse preveč spominja na Claudia Baglionija, Eva in Tomaž pa enostavno mislita, da sta kar čez noč postala Al Bano in Romina. Dvojica Kocjančič-Mislej je s pesmijo Amerika, ki jo izvaja ansambel Bazar ponovno, toda zaslužen zmagala: dobro je besedilo,

prijeten je kot običajno zelo melodičen napev, omeniti pa moramo še aranžma, ki spada nedvomno med najboljše na festivalu. Dobro sta se odrezala novi talent Vladi Bonin in že stara znanka Rosana, medtem ko so Jokerji povzeli celoten refren po »neki« znani pesmi, ki jo poje George Michael, oziroma Wham.

No, na zabavnoglasbenem polju v Sloveniji se pojavlja vedno več harmonik, to je že res, vedno pogostejše pa so tudi... papige.

✂ — — — — —

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripisejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Portomatto (pripravila Adolfo Lippi in Oretta Lopane, r. Adolfo Lippi) 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Assalto al cielo (pust., ZDA 1949, r. Stuart Heisler, i. Humphrey Bogart, Eleonor Parker, Raymond Massey) 15.45 Risanka: Marco 16.30 Risanka: Walt Disneyev svet - Ida kraljevski orel 17.25 Danes v parlamentu 17.30 Nadaljevanka: Nel silenzio della notte 18.30 Portomatto (vodi Patrizia Pilchard, 2. del) 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: La legge è legge (kom., It. 1958, r. Christian-Jaque, i. Totò, Fernandel, Nino Besozzi) 22.20 Dnevnik 22.30 Glasbena oddaja: Poletni rock 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Kolesarstvo: svetovno prvenstvo   RAI 2 11.55 Risanka: Le avventure di Sindbad - Sindbad in princesa 12.10 Nan.: La donna di moda (5.del) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik. Šport 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.20 Mladinska oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec o živalih, risanka Dick Tracy, nan. Blondie 16.45 Film: L'uomo che vale miliardi (pust., Fr. 1968, r. Michel Boisrond, i. Frederick Stafford) 18.15 Aktualnosti: Iz Parlamento 18.25 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Perry Mason 19.30 Dnevnik - vesti 19.45 Dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Kabaret: Per chi suona la campanella 21.30 Glas. oddaja: Improvisando 22.30 Dnevnik 22.45 Nan.: Poliziotti alle Hawaii 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Film: Fraùlein Doktor (akcij., It. 1969, r. Alberto Lattuada, i. Suzy Kendall, Kenneth More)   RAI 3 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.30 Informativna oddaja: Print (pripravila Sergio Valzania in Paola Celli, 3. del) 20.00 Izobraževalna oddaja: Vivere la musica - V svetu zvokov 20.30 Nanizanka: I Professionals - Človek brez preteklosti (r. Martin Campbell, i. Gordon Jackson, Martin Shaw, Lewis Collins) 21.30 Dnevnik 21.45 Film: La banda di Harry Spikes (vestern, ZDA 1974, r. Richard Fleischer, i. Lee Marvin, Gary Grimes, Ron Howard, Charlie Martin) 23.20 Dokumentarna oddaja: Planetarij - Radoveden pogled med poletne zvezde (pripravila Gianni Poli in Biancamaria Pontillo) 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.40 Deželne vesti 23.50 Glasbena oddaja: Concertone - David Bowie, Serious Moonlight Tour (pripraviL Lionello De Sena, 2. del)   RTV Ljubljana 18.35 Poročila 18.40 Nadaljevanka: Dolga bela, sled (13. del - Naši junaki končujejo šolo in razmišljajo o tem, kaj jih čaka po maturi. Vmeša se filmska ekipa, ki v bližini snema film. Jadviga dobi vlogo zaradi bolezni glavne igralkice, fantje pa spremljajo vse s precejšnjimi dvomi...) 19.10 Risanka 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.00 Nadaljevanka: Brezčasna dežela (Avstral., 1980, i. A. P.McGregor, P. Collingwood, A. Garnett, 1. del) 20.55 Dokumentarna serija: Zgodovina izumov - Izumi zaradi izumov (4. del) 21.50 Pop delavnica (2.del) 22.20 Dnevnik 22.35 Zabavna oddaja: Poletna noč, nato film Srnici (Fr.-It. 1967, r. Claude Chabrol, i. Jean-Louis Trintignant, Stephane Audran, Jacqueline Sassard)   TV Koper 17.00 Otroški spored: Il sabato dello zecchino 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Deželni svet o načrtu za gorske predele TRST — Na festivalu komunističnega tiska o sožitju TRST — Podaljšana dopolnilna blagajna za rafinerijo Aquila NABREŽINA — Z izredne seje občinskega sveta TRST — Sindikalne organizacije kritično o skrbi za ostarele MAJANO — Obrtništvo v F-JK 19.30 TVD Stičiče 19.45 Nadaljevanka: Veronica 20.30 Koncert: Brahmsove simfonije z Leonardom Bernsteinom in dunajsko Filharmonijo 21.50 TVD Vsedanes 22.05 Glasbena oddaja: Videostate 23.00 Dokumentarec: Gradovi - Zgodbe v zgodovini
CANALE 5 8.30 Jutranja telovadba (vodi Skip Carter) 8.40 Nanizanki: La grande vallata, 9.30 Alice 10.00 Film: Ricercate Etta Place (vestern, ZDA 1976, r. Lee Philips, i. Katherine Ross) 11.30 Nanizanki: Lou Grant, 12.30 Bonanza 13.30 Nadaljevanka: Colorado 14.30 Film: Delitto di coscienza (dram., VB 1962, r. B. Dearden, i. Michael Craig) 16.30 Nanizanke: L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat 20.30 Nadaljevanka: Ritorno a Eden 22.20 Nanizanke: Top Secret, 23.20 Lottery, 0.20 Sceriffo a New York   ITALIA 1 8.30 Nanizanka: La strana coppia 9.00 Film: Peggio per me... meglio per te (glas., It. 1968, r. Bruno Corbucci, i. Little Tony, Katia Cristine, Gianni Agus) 10.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 13.00 Hardcastle e McCormick 14.00 Zabavna oddaja: Dee-jay Beach 15.00 Nanizanki: I forti di Forte Coraggio, 15.30 Furia   EURV TELEPADOVA 13.00 Risanki: Io sono Teppei, Conan 14.00 Nadaljevanka: Happy end 15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone 16.00 Dietološka rubrika 16.30 Risanke 19.00 Nanizanka: Sanford and Son, 19.30 Sesto senso 20.30 Film: Amore all'italiana (kom., It. 1966, r. Steno, i. Walter Chiari, Raimondo Vianello) 22.30 Film: Il clan del terrore (srh., ZDA 1964, r.   TELEFRIULI 12.30 Nanizanka: La piccola Margie 13.00 Medicinska rubrika 13.30 Nanizanki: The Bold Ones, 14.30 Bigfoot e il ragazzo selvaggio 15.00 Dražba: Roberta Pelle 15.30 Nanizanka: Brothers and Sisters 16.30 Glasbena oddaja: Music Box 17.45 Nadaljevanka: Scacco matto 19.00 Dnevnik 20.00 Dnevnik v nemščini 20.30 Variete: Cari amici vicini e lontani 22.30 Dnevnik 23.30 Nadaljevanka: La freccia nera 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo   TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi   RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, glasba; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ne prezirimo; 8.45 Mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v Peterlinovi dvorani v Trstu: Bernarda Fink in Blaženka Arnič; 11.00 Mozaik; 12.00 Na počitnice: oddaja o koloniji v Comegliansu; 13.20 Zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane in Mešani zbor iz Podnanosa; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš popoldan z glasbo in besedo; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Razmišljanja ob slovenskih ljudskih pravljicah; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni pregled; 18.30 Skice.   LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 7.25 Dobro jutro otroci; 8.05 Dober dan z; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Komorna glasba; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Mozaik; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Stoparji; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Mladi mostovi; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Oddaja o morju in pomorščakah; 0.05 Nočni program.   RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Minuta za zdravje; 7.30 Poročila in pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Slovenijales; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Glasbene prireditve; 18.35 Povečke po telefonu; 19.00 Zaključek.   RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.40 Summers ago; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prirčno vaši; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Povečka; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.15 Lepi Rovinj; 11.30 Reportaže; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 14.45 Plesna glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizirani; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Summers ago; 18.00 Pulj kliče Koper; 20.00 Nočni program.   RADIO OPČINE 10.30 Za vsakogar nekaj; 20.30 Nočni val; oddaje povezuje glasba.

Občina primorana odobriti 50-odstotno povišanje pristojbine

Služba za smeti bo v Števerjanu dražja

prihodnje leto pa spet nekoliko cenejša

Zadnja predpočitniška seja občinskega sveta v Števerjanu je bila v sredo zvečer. Dnevni red je bil dokaj zajeten, ne toliko zaradi števila točk, pač pa zaradi njihove vsebine. Svetovalci so bili poklicani, da odobrijo letošnji proračun in triletni programski načrt Občine, nekatere načrte v zvezi z javnimi deli v Števerjanu in druge pomembne točke.

Med točkami dnevnega reda je bila tudi prilagoditev tarif za odnašanje smeti v tekočem letu in v letu 1988. Vprašanje poviška, ki je za tekoče leto precej izdaten, saj dosega 50 odstotkov dosedanj tarife, je tesno povezano s proračunom. Kot sta pojasnila svetovalcem župan in - glede na podrobna zakonska določila o teh zadevah - občinski tajnik, je Občina primorana povišati pristojbino za odnašanje smeti v letošnjem letu v tolikšni meri.

Državni predpisi določajo namreč, da morajo občine kriti celotni strošek smetarske službe s pristojbinami, ki jih plačujejo občani. V preteklosti je Števerjanska občina krila izgube s sredstvi iz drugih postavk, kar pa sedaj ni več dovoljeno. Državni predpisi pa gredo še dlje. Ne predvidevajo namreč samo tega, da se krije s pristojbino celotni strošek, pač pa že vnaprej

določajo višino poviška: ta mora biti v tekočem letu 50-odstoten.

Na tak način bodo občine delno kriale primanjkljaje v proračunu, ki odvisijo od tega, da jim državni organi niso že dalj časa izplačali finansiranj iz sklada INVIM, tj. davka, ki ga ljudje plačujejo ob kupoprodajnih pogodbah na povečano vrednost nepremičnin. Predpisi določajo, da bodo občine lahko prejele v prihodnje finančna sredstva, ki jim pritečejo iz tega sklada, le če bodo določile poviške raznih storitev - med temi je tudi služba za odnašanje smeti - v najvišji meri, ki jo določa zakon. Tej obveznosti so se že prilagodile druge občine, morala se jim je podrediti tudi števerjanska.

Proti povišku so se izrekli svetovalci manjšine. Načelnik Corsi je dejal, da je povišek neoportun, saj ni prav, da se s pristojbinami za smeti krijejo druge postavke proračuna, in pretirano visok. Izrekel je tudi mnenje, da bi bilo treba preveriti točne površine hiš, ker ni pravično, da nekateri plačujejo manj, kot bi morali.

Na ugovor, da je Občina primorana odobriti povišek v tolikšni meri in da v svojem nasprotovanju opozicija ne nakazuje drugih virov za kritje primanjkljaja v proračunu, je Corsi enos-

tavno odvrnil, da ga v tem trenutku ne zanimajo vprašanja proračuna in da je opozicija vsekakor proti poviškom.

Sklepa so torej odobrili z glasovi večine. Kaj se bo glede službe za smeti spremenilo za občane? V letošnjem letu bodo za kvadratni meter stanovanjske površine plačevali 540 lir namesto dosedanjih 360. Letni strošek za stanovanje s sto kvadratnimi metri površine bo torej 54 tisoč lir. Pristojbina se bo s prvim januarjem prihodnjega leta ponovno znižala. Kot ja obrazložil občinski tajnik, je namreč mera poviška za leto 1987 določena v zakonskih predpisih, za prihodnje leto pa jo določa Občina glede na potrebo, da se stroški za službo v celoti krijejo s prispevki občanov. Zato so za prihodnje leto v primerjavi z dosedanja tarifo določili manjši, 25-odstotni povišek. Taksa se bo tako v prihodnjem letu ponovno znižala na 450 lir na kvadratni meter stanovanjske površine.

Koliko bodo občinske blagajne vnovčile letos z odobrenim poviškom? V proračun so vpisali predvidevanje 31 milijonov lir, kar pomeni da bo povišanje pristojbine za odnašanje smeti navrglo približno 10 milijonov več kot doslej.

Največ prometa na naših cestah

bo skoro gotovo jutri

Jutri bo najbrž na cestah naše dežele in pokrajine največ avtomobilskega prometa. Jutrišna sobota, konec tedna, sovpada namreč z začetkom meseca in tudi z običajno petnajstdnevno menjavo turistov. Istočasno pa jutrišnji dan sovpada z začetkom kolektivnih počitnic v velikih italijanskih tovarnah. Zaradi tega se bo že danes morje avtomobilov pričelo pomikati v smer letovišč ob morju iz velikih mest Lombardije, Piemonta in Veneta. Vsem tem se bodo pridružili tudi nemški ter avstrijski turisti.

V teh dneh so na vstopni ter izstopni postaji avtoceste pri Moščenicah zabeležili precej prometa. Marsikdaj so morali avtomobilisti čakati v dolgih vrstah. Včeraj predpoldne, okrog enajste ure, sta dve, skoro dva kilometra dolgi koloni vozil, prihajajoči iz tržaške smeri čakali na vstop na avtocesto. Odprti sta bili namreč, kot vedno dve vstopni stezi. Manj čakanja je bilo za izstop z avtoceste, saj je bilo tu odprtih kar pet stez. Iz tržaške oziroma openske smeri se je nabralo veliko osebnih avtomobilov nemških ter avstrijskih turistov, veliko je bilo prikolice. Vsem tem pa je bilo treba dodati še običajni promet domačih vozil ter tovornjakov.

Sporazum v Gradežu

Včeraj ponoči so zastopniki PRI, KPI in PSDI, torej treh strank, ki so

vodile občinsko upravo v tem kraju v zadnjem letu, dosegli sporazum za nadaljnje sodelovanje. Po več urah pogovorov je bil sporazum dosežen tako, da bodo republikanci imeli župana. To bo dr. Fabio Zanetti, ki je na zadnjih volitvah dobil veliko število preferenčnih glasov. Republikanci bodo imeli še dva odbornika, po dva tudi komunisti in socialdemokrati. KPI bo dobila tudi podžupana. Tristrankarska večina bo v občinskem svetu razpolagala z enajstimi od dvajsetih svetovalcev.

Očitno so se izjalovili poizkusi republikancev, da bi dvostrankarski odbor PRI-PSDI od zunaj podpirali demokristjani.

Občinska seja, na kateri bodo potrdili zavezništvo z izvolitvijo župana ter odbornikov bo v ponedeljek, 3. avgusta.

Smrt pod vlakom

Pod vlakom na postaji v Pierisu je včeraj umrl nekdanji postajenačelnik v tem kraju, 67-letni Renzo Rei. V nočnih urah je posmrtno ostanke na progi opazil strojevodja nekega vlaka, ki je takoj dal alarm. Ni znano kako je prišlo do te nesreče.

● **Poštna uprava** bo uporabila na Goriškem dva posebna poštna žiga. 15. avgusta v Ronkah, ob priliki priveditve 20. Agosto ronchese, ter 12. septembra v Gorici, ob priliki srečanja alpincev Treh Benečij.

šolske vesti

Nižja srednja šola Ivan Trinko obvešča, da je do 1. avgusta podaljšan rok za vpis v tečaj 150 ur, ki omogoča pridobitev diplome nižje srednje šole. Pojasnila in prijave v tajništvo šole v Ul. Alviano.

izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi 8. in 9. avgusta izlet v Avstrijo z vzponom na Petzeck (Pot prijateljsstva). Podrobnejša pojasnila dobijo zainteresenti pri odborniku Ivu Berdonu. Društvo pripravlja nadalje, v dneh okrog velikega šmarna , vzpon na Jalovec. Informacije in prijave pri Branku Kuzminu tel. 882179.

kino

Gorica

VERDI Zaprtro. **CORSO** 18.00-22.00 »Camping del terrore«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Marina perversas«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprtro.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Gola pest«. **DESKLE** 19.30 »Bokser«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 84606. **DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU** Sant'Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

TAR zavrnil prvotni načrt

V Rajonskem svetu v Štandrežu

drevi govor o pokopališču

Znano je, da so svojčas v goriškem občinskem svetu sprejeli sklep o povečanju štandreskega pokopališča. Povečava je bila zelo velika. Nove kapacitete bi zadostovale za več desetletij, tudi upoštevajoč dejstvo, da so se prebivalci v Štandrežu v zadnjem času povečali.

Že v fazi priprav je prišlo do nekaterih nesoglasij. Načrtovalci na Občini so namreč obšli pravila, ki določajo, da morajo biti pokopališča oddaljena od naselij. S starim pokopališčem je bilo zakonu zadoščeno. Z razširitvijo pa nič več. Krajevna zdravstvena enota je temu oporekala. Na županstvu pa so našli način kako obiti predpise in s tem v zvezi sprejeli poseben sklep.

Načrt pa ni našel odobranjaja pri nekaterih ljudeh v Štandrežu, še zlasti ne pri tistih, ki bivajo tam v bližini. Pokopališče bi bilo preblizu njihovim bivališčem. Zaradi tega so na Deželno administrativno sodišče vložili priziv. To jim je dalo prav, saj je upoštevalo obstoječe zakone. Zaradi tega je bila odločitev Goriške občine polnopravno zavrnjena in sklep o razširitvi pokopališča v Štandrežu razveljavljen.

Stvar s tem seveda ni končana. Pokopališče v Štandrežu ne zadostuje več sedanjim potrebam. Razširiti ga je treba, pa čeprav bodo bodoče kapacitete manjše od tistih predvidenih v prvotnem načrtu, ter bodo načrtovalci morali upoštevati razdalje od obstoječih hiš.

Da je razširitev pokopališča v Štandrežu potrebna je razvidno tudi iz tega, da prebivalci tega kraja to želijo. Doma hočejo ohraniti posmrtno ostanke svojcev. Ko je bil o tem govor v goriškem občinskem svetu smo namreč slišali nekatere kritike takratnega načrta, ki so bili celo za to, da bi se štandresko pokopališče postopoma zapiralo in da bi odslej vse umrle pokopavali na goriškem glavnem pokopališču na Tržaški cesti.

O vsem tem bo govor danes zvečer na sedežu Rajonskega sveta v Štandrežu. Na sejo, ki se bo pričela ob 20.30, prideta tudi občinski odbornik za javna dela Mario Del Ben in načelnik tehničnega urada na občini inž. Ignazio Spanò.

Lirični koncerti v Gradišču in Ronkah

Krožek ljubiteljev liričnega petja Beniamino Gigli v Tržiču prireja v poletnem obdobju več koncertov. Nocoj bo lirični koncert v Gradišču, v soboto bodo v Ronkah sodelovali na komemoraciji Giacoma Leopardija in Beniamina Giglija, pri kateri bodo sodelovali tudi kulturniki iz Mark. V nedeljo je lirični koncert predviden v Ronkah, ob 20-letnici Pro loco.

Senator Nereo Battello

za hitro obnovo proste cone

Konec prejšnjega tedna, v petek, 24. julija, je komunistični senator Nereo Battello skupno s skupino drugih senatorjev te stranke vložil v senatu zakonski osnutek o goriški prosti coni. Osnutek ima zaporedno številko 239.

Sen. Battello je isti zakonski osnutek vložil že pred koncem prejšnje zakonodajne dobe. Šlo je takrat, kot gre tudi sedaj, za večletno podaljšanje zakona o goriški prosti coni. Komunisti sicer nočejo enostavnega podaljšanja prejšnjega zakona, marveč predlagajo neke spremembe.

Kot je znano je režim proste cone za Gorico in Sovodnje bil tik pred iztekom prejšnjega leta podaljšan do konca leta, upoštevajoč dotedanja določila. V teku letošnjega leta pa bo treba dokončno rešiti celotno vprašanje.

Tajništvo mestnega odbora KPI izraža zadovoljstvo ker je sen. Battello predložil zakonski osnutek. Istočasno pa komunisti izražajo prepričanje, da bodo tudi druge stranke predložile pravočasno svoje zakonske osnutke, tako da ne bo prišlo do nepotrebnih zastojev ob koncu leta.

Ustanovljen Konzorcij za univerzo

Na goriški prefekturi je bil včeraj podpisan dekret o ustanovitvi Konzorcija za univerzitetne študije in posebne raziskovalne šole na območju Goriške. Ustanovni člani konzorcija so Goriška občina, Goriška pokrajinska uprava, Trgovinska zbornica in Goriška hranilnica.

Gre za pomembno fazo postopka za odprtje univerzitetnih fakultet v Gorici oziroma tudi kje drugje v pokrajini. Kot je znano je bil o statutu Konzorcija govor v izvoljenih oziroma upravnih svetih štirih uprav ter ustanov. Prvotno besedilo, v katerem je bilo napisano, da bodo te fakultete v Gorici, je bilo spremenjeno v toliko, da dopušča možnost, da se te odpro tudi drugod v pokrajini.

Narejen je bil torej še en pomemben korak k možnosti univerzitetnega študija v Gorici. Seveda se bo odprlo vprašanje, kje naj bodo učilnice. Fakultetam je namenjena stavba bivšega semenišča v Ulici Alviano. V njej so sedaj slovenske srednje šole, vse dokler ne bo zgrajena stavba novega slovenskega šolskega centra v našem mestu.

Kot je znano se za odprtje fakultet v Gorici zavzema Tržaška univerza. Nekaj denarja za odprtje šol je bilo nakazanega v paketu Altissimo.

Pogovor z Eleno Orzan, dijakinjo učiteljišča Simon Gregorčič

Leto dni študija srednješolke na Finskem

Marsikateri dijak rad izkoristi dolge poletne šolske počitnice, da se nečesa novega nauči. Nekateri se zaposlijo v vsakovrstnih trgovinah, barih, podjetjih itd., drugi pa se podajo v tuje države, kjer obiskujejo posebne jezikovne tečaje. Seveda pa je namen takih tečajev tudi spoznati nove kraje, šege in narodne običaje ter navezati nove stike z ljudmi.

Med kopico organizacij, ki skrbijo za sožitje in spoznanje med vsemi narodi sveta, je gotovo tudi italijansko mirovno združenje Intercultura. To se bavi predvsem z organizacijo enoletnega študija v tujini. Kam lahko dijak gre študirat, kako poteka študij in bivanje daleč od doma? Na ta in podobna vprašanja nam je odgovarjala Elena Orzan, ki se je pred nedavnim vrnila prav s takega enoletnega študija na Finskem.

Kdaj si se pravzaprav odločila za enoletni študij na Finskem?

»Že ko sem imela enajst let sem se navdušila za potovanja in bivanja po drugih državah. Takrat sem namreč z organizacijo CISV (Children's International Summer Villages) poletela na enomesečno bivanje na Japonsko. Leto kasneje sem se odpravila na Švedsko s pomočjo združenja Interchange — to je organizacije, ki poskrbi za enomesečno izmenjavo mlajših članov družin širom po svetu. Ti dve bivanji v tujini sta me tako prevzeli, da sem lansko leto povprašala združenje Intercultura za enoletni študij v tujini. Moram sicer reči, da sem se najprej opredelila za Kanado, ker pa so bila vsa razpoložljiva mesta že zasedena, so me dodelili za Finsko. Če

sem bila pred odhodom nekoliko razočarana nad izbiro države, sem sedaj presrečna, da so me poslali tja gor na skrajni sever. Že za božične praznike načrtujem obisk finske družine, ki me je tako gostoljubno in lju-beznivo sprejela.«

Omenila si finsko družino pri kateri si bivala leto dni. Ali ti je domotožje večkrat ponagajalo?

»Družina pri kateri sem živela je bila res enkratna. Lahko rečem, da so me imeli za tretjo hčerko, sama pa sem se znašla kot bi bila res doma. S 15-letno Hanno in 16-letno Elineo sem se prav lepo razumela, veliko sta mi pomagali tudi pri študiju. Zato moram reči, da domotožja sploh nisem občutila, mogoče je bilo tam gor še lepše kot tu doma.«

Ko si dospela na Finsko, kako si se znašla v šoli? Vemo, da je finščina izredno težak jezik, ta spada tudi v posebno jezikovno skupino. Kako ste se med seboj sporazumevali?

»Prva dva meseca sta bila res nekoliko problematična, to pa predvsem v šoli. Tu so profesorji podajali vse predmete v finščini, zato sem prve čase bolj malo razumela. Toda s časom in velikim trudom sem le nekoliko začela obvladati ta zanimiv jezik. Pomisli, da ima finska slovnica sklanjatve in spregatve, samo sklonov pa je kar petintrideset.

Ta problem je obstajal pa le med šolskimi urami, saj drugače sem vedno lahko uporabljala angleščino — gor na Finskem obvlada vsak dijak po končani višji srednji šoli zelo dobro angleščino ter švedščino, lepo pa se znajde tudi z nemščino.«

Elena Orzan (levo) s svojo "finsko sestro" Hanno na stopnišču helsinškega parlamenta

Kakšen je šolski sistem na Finskem, na katero šolo si ti hodila in katere predmete ste obravnavali?

»Šolski sistem je drugačen kot tu pri nas. Po končani nižji srednji šoli lahko obiskuješ triletno šolo, ki je nekaka mešanica klasičnega in znanstvenega liceja, šele potem si izbereš npr. specializacijo. Želiš postati učitelj? V redu, po tem triletnu pričneš s

pravim študijem učiteljišča, ki traja od treh do šestih let. Po šestem letu ti ni treba nobenega natečaja ali habilitacijskega izpita, dobiš takoj stalno službo.

Če pa želiš nadaljevati študij na univerzi, moraš po triletnu obvezno še eno leto v šolo, na koncu tega pa delaš tudi izpite. Šele nato se lahko vpišeš na katerokoli univerzitetno fakulteto.

Obiskovala sem tretje leto obveznega triletna, predmeti pa so bili podobni našim z izjemo latinščine, ki se je sploh ne učijo, ter predmetov kot so filozofija in petje.«

Kako pa je bilo glede klimatskih pogojev, saj je zima v skandinavskih državah zelo huda?

»Živela sem v mestecu Hamcenlina, to je približno na pol poti med glavnim finskim mestom Helsinkijem ter Tamperejem. Vsa ta mesta ležijo na južnem delu države tisočeri jezer, zato zime niso bile pretirano mrzle. Srednja temperatura je nihala okoli minus 45 stopinj celzija, vsa dežela je bila ovita v pravlično belo plast ledu in snega. Taka temperatura je sicer za naše mediteranske pojme neverjetna, toda ko živiš več časa tam gor se na njo nekako privadiš. Kljub mrazu smo hodili smučat po zmrzlih jezerih — vsa jezera čez zimo prekriva tudi po deset metrov trda ledena skorja, stopi se šele v prvi polovici meseca maja — najraje pa smo drsali na ledu.

Najljubši šport fincev je gotovo hokej na ledu, lahko bi ga primerjala z našim nogometom. Tudi sama sem

poskusila se podati z leseno palico za puckom in moram priznati, da mi je to šlo še kar od rok. Ob nedeljah pa smo večkrat šli na stadion, kjer so igrali poklicni igralci.

Pozimi smo žal bili skoraj vedno v temi. Imeli smo le dve uri svetlobe na dan, še te dve pa smo preživeli v šolskih klopeh. Nekoliko nenavadno je vstajati, se odpraviti v šolo, se vrniti domov ter "zvečer" hoditi po mestu, vse to v temi.«

Kakšno hrano pa uživajo Finci, po vsej verjetnosti je ta zelo izdatna in polna kalorij?

»Res je, na severu so navajeni, da se obilno podprejo že za zajtrk. Ta je pri njih prava gostija, saj se lahko naješ do sitega, od klobas pa do zaseke, vseh vrst juh itd. Osebnost sem rada uživala nekako "papeto", ki je bila zmes raznih semen, v njej pa ni manjkalo okusnega gozdnega sadja v želatini. Kosilo je bilo na vrsti šele okoli 17. ure, medtem ko prave večere je nismo sploh imeli, le kak majhen prigrizek preden smo se odpravili v posteljo.

Da se povrnemo zopet v sedanost, kako bo z nadaljevanjem tvojih študijev? Ali ti bodo priznali to "finsko" šolsko leto?

»Pred odhodom sem obiskovala slovensko učiteljišče Simon Gregorčič v Gorici in nameravam tam študije tudi zaključiti. Po vsej verjetnosti bom morala narediti še kak dopolnilni izpit, to pa iz tistih predmetov, ki jih tam gor ni bilo na programu.«

MARKO ČUBEJ

iz umetnostnih galerij

Poletna ponudba v Trstu

Bolj redke so kulturne ustanove in umetnostne galerije, ki se strogo držijo nepisanega pravila, ki je veljalo do pred nekaj leti, da so namreč v vročih poletnih mesecih prekinile svojo dejavnost. Zadnje čase ta nekoč obvezni poletni premor ali če hočemo odmor preprečujejo tako imenovane turistične zahteve. In tako, če kaka ustanova miruje, njeno dejavnost ali če hočemo vlogo nadomešča kaka sorodna ustanova. To velja tudi za nekatera likovna razstavišča in tako je ljubitelj umetnosti mogel tudi v teh neznosnih, pasjih dneh priti na svoj račun. Na voljo je imel oziroma ima več razstav, kakor na primer razstavo enajstih mladih likovnic in likovnikov v lepi razstavnici dvorani seslanskega sedeža tržaške turistične ustanove. Gre za razstavo del tistih bolj ali manj obetavnih tržaških slikarjev, ki so obisovali tečaj tržaškega umetnika in likovnega pedagoga prof. Nina Perizija, ki ga je vodil v nabrežinskih kamnolomih ter ob timavskih vodah pri Štivanu.

Razstava posredno dokazuje kako more likovni pedagog močno vplivati na mladega oziroma mlajšega slikarja, saj so skoraj vsi posnemali svojega mojstra.

Nekaj povsem drugega je razstava, ki jo je v občinski galeriji v Trstu pripravil Vittorio Parovel. Vittorio Parovel je po rodu iz Kopra a že zelo dolgo let živi v Trstu oziroma v Tržiču. Ni več mlad, a se je s kiparstvom začel ukvarjati šele pred kakimi dobrimi desetimi leti. Toda v umetnosti ni novinec. Že pred kakimi tridesetimi leti se je odpravil na težko in odgovorno pot likovnega ustvarjalca. Dolgo let se je ubadal z grafiko in dober učitelj mu je v tem bil odlični Marangoni, kar je očitno tudi v njegovi grafiki pa tudi v kiparstvu.

S svojimi deli, v glavnem majhnimi broni je Parovel dobesedno napolnil občinsko galerijo. Mogli bi reči, da gre za antološko razstavo, saj so razstavljena dela stara tudi več let ali pa tudi povsem nova. Vrh tega se na razstavljenih delih zelo nazorno kaže njegov likovni, rekli bi raje stilni razvoj. Ponekod se vidi, da ga je vlekel v abstraktnost, a se je temu upiral in tudi uprl, pristal pa je na določene težnje kubizma, v glavnem pa je njegova govorica ekspresionistična. Na razstavi ima nekaj del nabožnega značaja veliko več pa je motivov rekli bi literarnega ali splošno fantazijskega izvora. Posebno pozornost obiskovalca razstave prav gotovo pritegne bro-

nasti vlitke z naslovom Na poti v taborišče, ki ga je mojster upodobil tudi na katalogu za razstavo.

Iz občinske galerije na Trgu Unità se bomo preselili v eno najbolj dejavnih tržaških umetnostnih razstavišč, v galerijo Cartesius ob Ljudskem vrtu. Galerija Cartesius, ki bo v kratkem vendarle za kratek presledek prekinila svojo dejavnost, je ta premor ali bolje odmor zaslužila saj je v sezoni od lanskega oktobra do sedaj pripravila dva ducata razstav, med katerimi je bilo nekaj zelo uspešnih in močno zahtevnih, saj so skozi to sezono v tem razstavišču predstavili svoja dela mojstri, katerih sloves seže daleč preko krajevnih pa tudi državnih meja.

Sem bomo prišli znanega tržaškega slovenskega mojstra Lojzeta Spacala, ki je tu razstavljal svojo grafiko v decembru. Koj za njim je dal na ogled svoja dela furlanski mojster Zuccheri. Tu je nadalje razstavljal Marino Sormani, vendar le grafiko. Sledila je razstava z naslovom 33 obrazov, ki jo je pripravila mlajša tržaška slikarka Talleri, ki je portretirala 33 tržaških osebnosti, slikarjev, pisateljev, kritikov celo samega škofa Bellomija. Za njo se je s svojimi deli, grafiko in olji, predstavila Maura Israel in koj za njo s svojimi olji slikarka Anna Mocavero, ki je iz daljnega italijanskega juga, iz samega Salenta, prinesla v Trst nekaj dobrih del, lepo izpeljanih motivov.

Navedli smo le nekaj razstav, niti polovice, kar se jih je zvrstilo. Sedaj pa se bomo za trenutek ustavili pri sedanjih, zaključnih razstavah, na kateri sodelujejo s svojimi deli trije znani mojstri. Priletni Gianni Brumatti ima na razstavi le tri dela. Samo ob sebi se razume, da gre za motive s Krasa. Vse večji je delež Marina Sormanija. Kar devet del je dal na razstavo. Motivno je Sormani zelo heterogen, v tehniki pa zelo preprost. Motivno je močno heterogena tudi odlična Ossi Czinner, ki prav tako razstavlja devet del v katerih se izraža vsa bujna domišljija in hkrati odlična tehnika te umetnice, ki si jo je Trst rekli bi prilastil, pa čeprav je likovnica po rodu Dunajčanka.

Navedli smo le tri razstave, zanimive likovne priveditve, ki so trenutno v Trstu na voljo domačemu ali tudi tujemu obiskovalcu.

(Fre)

HUMORISTIČNO-SATIRIČNI NAGRADNI NATEČAJ
V BESEDI IN RISBI
JADRANSKEGA KOLEDARJA
in PRIMORSKEGA DNEVNIKA

DLAKA NA JEZIKU

Tema je prosta. Udeleženci natečaja lahko v humoreski, satiri, farsu, karikaturi (najmanj dve tipkani strani) ali v ciklusih najmanj desetih smešnic, glos, poezij, epigramov ali zbadljivk prosto obdelajo različne življenjske in družbene situacije, človeške slabosti, družbene in politične razmere, razne pojave v svetu ali pred našim nosom.

Likovni natečaj je tudi tematsko poljuben, v poštev pa pridejo daljši ali krajši stripi in serije (najmanj petih) karikatur, vinjet itd., opremljenih z besedili ali brez njih.

Prispevke pošljite v dveh izvodih s priporočeno pošiljko na naslov JADRANSKI KOLEDAR, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST, najkasneje do 30. septembra 1987. Opremljeni naj bodo z geslom ali šifro, podatki o avtorju pa naj bodo v posebni ovojnici, opremljeni z istim geslom ali šifro.

Prispevke za oba natečaja bodo ocenjevali strokovna žirija in predstavniki obeh uredništev.

Najboljša humoristično-satirična besedila in risbe bodo nagrajena in objavljena. Ostale kvalitetne prispevke bo žirija priporočila za objavo v JADRANSKEM KOLEDARJU in PRIMORSKEM DNEVNIKU ali v drugi periodiki ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA.

NAGRADE ZA BESEDILA:	1. nagrada	500.000 lir
	2. nagrada	300.000 lir
	3. nagrada	200.000 lir

NAGRADE ZA RISBE:	1. nagrada	500.000 lir
	2. nagrada	300.000 lir
	3. nagrada	200.000 lir

Nagrade bodo podeljene na javni predstavitvi JADRANSKEGA KOLEDARJA.

Vsi prispevki ostanejo v lasti JADRANSKEGA KOLEDARJA in PRIMORSKEGA DNEVNIKA.

Notranje življenje

Pred kratkim je fotograf Gino Turina (doma je iz Villafrance) razstavljal v Studiu PHI. Zvečina slik je bilo barvnih, njihov ton je bil intimen, hkrati pa se Turina opredeljuje do narave čisto na svoj način. Fotograf upodablja »nenaravno« naravo, skratka, mrtvo naravo, ali pa pejsaže, ki jasno povedo, da je okolje preoblikovala človeška roka. Na gornji sliki vidimo nekakšno umiranje narave

novost na knjižni polici

Dobra detektivka za poletno branje

Zbirka Labyrinth, ki jo izdaja Državna založba Slovenije je nedvomno privlačna knjižna zbirka, saj v njej izhajajo dela z vohunsko, detektivsko, pustolovsko in podobno tematiko. Že to pomeni določen uspeh na knjižnem trgu, ker knjig v slovenščini s to tematiko ni ravno preveč. Pa tudi najnovejše niso. Na drugi strani pa pomeni dejstvo, da se tako ugledna založba kot je Državna založba, loti te tematike z garancijo, da bodo knjige, ki jih bo v tem okviru posredovala bralcem, kolikor toliko kvalitetne, izbrane, skratka, dobre. Dobra knjiga je tudi vohunski roman če je le dobro, sveže, aktualno in zanimivo napisan. Pisatelj John Le Carré je nedvomno dober pisatelj, ki zna svojo obrt dodobra obvladati. Njegov prodor na slovenski knjižni trg je predstavljal prevod romana Vohun, ki je pred leti izšel pri Državni založbi v novoosnovani zbirki Labyrinth. Roman o vohunu, ki so ga poslali v Vzhodno Nemčijo, da bi dosegel padec vodje vzhodnonemške obveščevalne službe je bil na slovenskem knjižnem trgu uspešen tekst. Ni dvoma, da bo uspešen tudi njegov drugi roman v slovenščini, roman Mala bobnarka, ki je pri isti založbi, v isti zbirki izšel na pragu poletja. V prevodu Marta Ogna in opremi Julijana Miklavčiča smo dobili aktualen, zanimiv in branja vreden vohunski roman.

Roman Mala bobnarka, ki je v originalu v angleščini izšel leta 1983, obravnava spopad med palestinskimi komandosi, ki delajo atentate po Evropi in med izraelsko obveščevalno oz. protiteroristično službo. Obratovanje med Izraelci in Palestinci je torej osnovna tema, roman, ki je torej že zaradi same snovi

in njene aktualnosti nadvse privlačen. Zato naj bi, če smemo verjeti napovedim založbe, postal svetovna uspešnica. Vsekakor je vsebina napeta. V Nemčiji se zgodi atentat, ubit je izraelski otrok, čeprav je bila bomba namenjena njegovemu stricu. Izraelska obveščevalna služba mimo zahodnonemške policije prične svojo preiskavo. V Grčiji pridobe za sebe, malo zlepa malo zgrda, angleško igralko, ki je tam na počitnicah s svojimi prijatelji. Zato, da bi prodrla do vodje palestinske teroristične skupine, ki dela v zahodni Evropi. In tako se začne zgodba, ko se mlada igralka znajde najprej med Izraelci, nato pa med Palestinci. In seveda uspešno pripomore, da zlete v zrak najprej nekateri palestinski teroristi, nato pa konča še sam vodja te skupine. Pri tem igra izraelski oficir, ki je operativni vodja svoje skupine odločilno vlogo. Tudi ljubezensko z angleško igralko. Konec je seveda uspešen in srečen.

Ta zgodba, močno aktualna, sodobna in prepričljivo posredovana v napeti zgodbi, nam odkriva seveda marsikaj neznanega, pa tudi resničnega. Spopad dveh narodov, dveh ideologij, dveh skupin. Pri tem napad niti ni toliko enostransko prikazan, saj pisatelj prikazuje dobre in slabe ljudi na obeh straneh, enake oz. podobne metode obračunavanja in likvidacij, prikazuje spoštovanje do ideologij enih in drugih, skratka skuša biti objektivni pri prikazovanju dejstev, ozadij dogajanj in zanimiv v svoji pripovedi. To pa le daje izkušenemu pisatelju dragoceno snov in določeno garancijo za uspeh romana. Mala bobnarka je po vsej Evropi eden od bestsellerjev! In ne zaman.

Seveda so stvari, ki nam v knjigi, če jo kritično motrimo in čeprav jo preberemo na dušek, niso všeč. Marsikdaj, ko opisuje spopade ene in druge skupine, pisatelj ni najbolj prepričljiv. Ne verjamemo mu, da so vse akcije tako popolno in dokončno organizirane, da pomote ne more biti. Ne verjamemo mu v vse naprej pripravljene podrobnosti, ker niso verjetne. Na drugi strani pa je dogajanje marsikdaj namenoma zakomplicirano, samo da je roman bolj napet in bolj priteguje bralca. Glavni junaki so idealizirani, nekateri obrobni člani skupin na obeh straneh pa ostajajo papirnati liki, zgolj z imeni, ki nikoli v človeški obliki ne posegajo v spopade. Vsi so nezmotljivi, vsi znajo vse. Policisti, nemški in drugi, pa so rahlo karikirani, ki ne vedo ničesar, ne znajo nič in ne dosegajo nobenih uspehov. Morda je to res, toda ni verjetno, kot ni verjetno, da se glavna junakinja, angleška igralka, tako brez volje prepušča negotovi usodi in vodenju v terorističnih akcijah. Sicer pa o vsem tem ob branju in potem ko knjigo odložimo, razmišljamo in razmišljamo. Saj se vse to dogaja praktično danes v Evropi, tako rekoč pred nami. Vsi ti ljudje žive med nami, mi pa ne vidimo ničesar, ali pa nočemo videti. Skrivnost, ki jo sicer odstira pisatelj, ostaja le skrivnost!

Aktualna tematika današnjega terorizma, pestrost zgodb in človeških usod, srhljiva pronicljivost, zanimivost dogajanja, vse to so poleg spretno oblikovane pisateljeve pripovedi odlike tega teksta. Slabosti so tudi v njem, zlasti nekatere premajhne neprepričljivosti. (Sl. Ru.)

SLOVENC IN GORE

FRANCE ZUPAN

I.

Naslov je tak, da se mora človek nehote nasmehnuti. Slovenci in gore! V karikaturah na jugoslovanskem jugu nastopajo Slovenci kot planinci, z nahrbtnikom in velikanskimi gojzarji. Ta mininacija ima prek 100000 organiziranih planincev, ki so člani enega od številnih planinskih društev in ki redno plačujejo svojo društveno članarino. Seveda je in šteto tistih, ki hodijo v gore kar tako, nekajkrat večje in vzpon na najvišjo slovensko in jugoslovansko goro, 2864 metrov visoki Triglav, je v sezoni pravi podvig. Pa ne zaradi težav, ampak zaradi množice ljudi, ki hodijo eni gor, drugi dol, tako da nastajajo zaradi ozke, s klini in jeklenimi žicami zavarovane steze pravi prometni zamaški. Pri tem sploh ne omenjamo večerov in noči v planinskih kočah, ki so kronično prenapolnjene in vedno znova premajhne. Za pravega Slovenca je tako rekoč vprašanje časti, da je bil vsaj enkrat v svojem življenju na vrhu Triglava, ki je — mimogrede povedano — slovenski nacionalni simbol.

Neutrudni organizatorji skrbijo, da se ta želja lahko izpolni vsakomur; pod privlačnimi gesli spravijo na vrh Triglava vsako leto na tisoče željnih posameznikov, ki si nato sredi oblakov in megel, včasih pa tudi v najlepšem sončnem vremenu z resnično sanjskim razgledom potešijo

svojo veliko željo. Sto žensk na Triglav! Sto železarjev! Pohod invalidov! Pohod borcev veteranov, z zastavami slavne preteklosti! Pa taborniki, Dolenjci, Prekmurci in Primorci — kaže, da so možnosti za tak zabaven, vesel pohod praktično neomejene.

Tisti Slovenec, ki ob vseh teh možnostih še ni bil na Triglavu, bo to priznal nekam sramežljivo, tako rekoč kot napako v značaju. Vendar bo tudi dodal, da bo najbolj verjetno to popravil že letos. Pa ne samo Triglav: Slovenci imamo svojo smer na Mount Everestu, ki je popolnoma nov, zelo težak pristop, vrsto novih smeri v Himalaji, v Južni Ameriki, Patagoniji, Aconcagui, prve pristope na doslej še neosvojene vrhove na Grenlandiji in še kje drugje. Naši alpinisti so po svojih dosežkih v svetovnem vrhu. Praktično ni gorstva na svetu, kjer še ne bi bili ali kjer ne bi potegnili tudi kake nove, svoje, prvenstvene smeri. Kaže, da so gore postale mikaven, neizčrpen vir zabave, igre in obenem izziv za mlado slovensko generacijo. Prosto plezanje, preplezanje več težkih smeri v kar najkrajšem času, spusti s smučmi po strmih stenah, prek severne stene Triglava, pa s samega vrha Triglava, poleti z zmaji in skoki s padali — o vsem tem lahko bralec, ki ga to zanima, bere vsak ponedeljek v največjem slovenskem dnevniku Delo v rubriki Alpinistične novice. Gore torej kot nevarno, veličastno igrišče za drzne in kot rekreacijski park za množice turistov — kaj bi si človek še želel?

Kaže, da smo vsi zadovoljni: predsedniki planinskih društev, oskrbniki, pa tudi industrija, ki ponuja vedno nove in zapeljive športne in oblačilne izdelke, vetrne jopiče čudovitih barv in iz odpornih materialov, nahrbtnike, cepine in vrvi; človeku že samo prelistavanje barvno ilustriranega kataloga znane tovarne nudi užitke, saj že vidi samega sebe v novi opremi sredi veličastne in izjemno romantične

gorske scenerije kot glavno osebo v igri z vsemi elementi lepote, dramatike, napetosti, včasih celo tragedije in smrti. Toda dejstvo, da so gore tudi nevarne, pomeni samo dodatno dražilo.

Torej je vse v najlepšem redu.

Tudi to, da je slovenska skupščina leta 1981 sprejela zakon o Triglavskem narodnem parku, ki je postal s svojimi 800 kvadratnimi kilometri največji narodni park v Jugoslaviji, sodi v podobo odnosa Slovencev do njihovih gor.

Če nekoliko poenostavimo: gre za plemenit, celo ganljiv poskus uresničenja iluzije o nedotaknjeni, romantični in samotni vzvišeni naravi, ki jo sodobni človek, delček industrijske družbe, tako nujno potrebuje. Prostor, kjer se lahko predaja vzvišenim občutkom, ko stoji pred veličastno naravo, kjer lahko vriska, hodi do utrujenosti, razgraja po planinskih kočah... piše razglednice tistim, ki so doma v dolini, in kjer se predvsem počuti neizmerno daleč od vsakdanjega sveta, službe in civilizacije. Kraj pozabe tako rekoč. Pri tem ne misli na neprijetno dejstvo, da vetrovi prinašajo tudi v ta narodni park, ki naj bi bil varen otok, strupene snovi, ki so v zraku, da kisli dež napada dreve (po nekaterih podatkih je samo 40% gozdov na Gorenjskem še zdravih), da neurejene odplake iz planinskih koč, v katerih se tako dobro počuti, že onesnažujejo čudovita gorska jezera z doslej kristalno vodo, da postaja naše najlepše alpsko jezero, ki leži v tem narodnem parku, Bohinjsko jezero, onesnaženo z mineralnimi olji, fekalijami, odplakami, fosforjem že do take mere, da je kopanje zaradi bakterij v njem neprimerno in da mu grozi ekološka katastrofa, tako imenovano cvetenje.

(NADALJEVANJE SLEDI)

Atletika: DP v Rimu

Včeraj en rekord

RIM — Včeraj se je v italijanski prestolnici izteklo atletsko državno prvenstvo. Junak večera je bil Gianni Stecchi, ki je dosegel nov italijanski rekord v skoku s palico z znamko 5,60 m. Prejšnji rekord (5,55 m) je bil v posesti istega atleta, ki ga je postavil pred tednom dni na istem stadionu v okviru tekmovanja Golden Gala. Stecchi je tako »rešil« prvenstvo pred povprečnostjo prav v njegovih zadnjih urah. Važen podvig je dosegel Pavoni, ki je osvojil svoj prvi državni naslov v teku na 200 m.

VČERAJSNJI IZIDI - ŽENSKES: 100 m: 1. Masullo 11"73; kopje: 1. Vidotto 51,60m; 400 m ovire: 1. Trojer 56"82; 1500 m: 1. Molteni 4'16"40; 4x400 m: 1. Sisport Fiat Torino 3'39"19. MOŠKI: 200 m: Pavoni 2"59; hoja 15 km: 1. M. Damilano 1.01'31"; 400 m: 1. Pantone 46"17; palica: 1. Stecchi 5,60 m; 10.000 m: 1. Miccoli 29'22"76; 1500 m: 1. Patrignani 3'46"24; daljina: 1. Bertozzi 7,77m; met kopja: 1. De Gaspari 73,80 m; štafeta 4 X 400 m: 1. Fiamme Oro Padova 31"64.

Nogomet: pred zasedanjem prizivnega razsodišča Polemike v Empoliju, v Trstu na trgu

EMPOLI, TRST — Vrhovno razsodišče se še ni sešlo, polemike v zvezi s prvostopenjsko razsodbo pa so se sprevrgle v pravcato neizprosno besedno obračunavanje. Vseprek si nasprotniki strežejo s podtikanji in natolcevanji, češ da je bila Empoliju ter Triestini oprtana premila oziroma nezlišano obremenjujoča kazen, ki je brezobzirno ociganila nedolžni žrtvi Brescia ter Campobasso.

Poslednjič je v sršenje gnezdo dregnilo vodstvo »pomiloščenega« Empolija, ki se je raztogoteno obregnilo ob »mrhovinarje iz Brescie, ki posegajo po obrekovanjih, ki se rogajo najosnovnejšim postavkam športne etike. Vodstvo Brescie poslužujoč se neutemeljenih namigovanj na nekakšno sumljivo blagohotnost prvostopenjskega razsodišča neprikrito stremi za prikrivanjem nepreklicnega sklepa vrhovnih razsodnikov. Mi se izzivu ne bomo odzvali, kajti preveča nas prepričuje, da bo vrhovno razsodišče sposobno trezno in nepristransko soditi.«

V popoldanskih urah pa je bilo dokaj živahno tudi v samem tržaškem

mestnem središču. Nevedni mimoidoči so sprva verjetno menili, da gre za novo demonstracijo delavcev rafinerije Aquila, oz. za politični shod, nekoliko pazljivejši pogled na »fauno« pa je naenkrat razblinil morebitne dvome. Na Trgu Goldoni se je zbralo več kot tisoč zvestih navijačev Triestine, ki so javno protestirali zoper »nemoralna in neutemeljena« priziva Brescie in Campobassa. Med navzočimi je izstopala osebnost pokrajnskega odbornika za šport, Bruna Cavicchiolija, ki je v svojem posegu poudaril, da Trst v celoti (?) zaupa v poštenost in spokojnost prizivnega sodišča, da pa odslej ne bo več prenašal nadaljnjih diskriminacij v škodo Triestine in samega mesta.

Trst je lahko nedvomno ponosen na vse predstavnike mestnih »Triestina club«. Človek ima včasih vtis, da kraljujeta brezbriznost in apatija, pa ni prav tako. Večno pomembne teme še vedno imajo določeno mero vpliva na človeško duševno sfero...

Včeraj jih je bilo tisoč. In kaj še bo, v primeru naknadne kazni Triestini?

Nogomet: dogajanja med prvoligaši Za vsakogar nekaj...

V poletnem nogometnem mišmašu se vesti ponujajo kar same od sebe. Tiskovna agencija pošilja pravcate »romane« o prijateljskem srečanju Fiorentine z nogometnimi asi iz... Castel di Piana in tudi ostali prvoligaši in drugoligaši si za začetek izbirajo nepomembne nasprotnike.

Zato pa je tudi nekaj zanimivih vesti. Selektor reprezentance, Azeglio Vicini, je na tiskovni konferenci orisal bližnje programe italijanske nogometne reprezentance. Vicinijevi izbranci bodo skupaj že 8. septembra za prvi trening, nakar bodo 23. septembra, v Pizi, odigrali prijateljsko tekmo proti Jugoslaviji.

Navijači Torina medtem zbirajo podpise, zato da bi vodstvo kluba spremenilo sprejeto odločitev in v svojih vrstah ohranilo Dosseno.

Združenje italijanskih nogometnih igralcev je za svoje še »brezposelne« kolege, ki jim še ni uspelo najti angažmaja, organiziralo cikel rednih treningov, ki bodo potekali pod vodstvom Giancarla De Sistija. Med »nesrečneži« je zaenkrat tudi De Falco.

Ali bo Hugo Maradona tudi na igrišču podoben bratu?

Košarka: mladinsko SP v Bormiu Američani s težavo

BORMIO — Selekcija ZDA, ki je po mnenju italijanskega selektorja Faine in mnogih drugih izvedencev, nespori favorit za osvojitve naslova svetovnega prvaka, se je morala pošteno namučiti, da je strla odpor trdoživih avstralskih košarkarjev. Tekma se je odločila v zadnji minuti in ZDA so prevladale s tesnim izidom 84:80. Sodeč po izidu naj bi ameriško moštvo ne bilo prav za razred boljše od ostalih, čeprav en sam delni spodrslij ni merilo za dokončno oceno.

Po pričakovanjih sta tudi Italija in Jugoslavija zmagali brez težav. »Az-zurri« so premagali izbrano vrsto Zahodne Nemčije brez prevelikega naprezanja z dvajsetimi koši razlike (87:67). V primerjavi s prvim dnom so italijanski košarkarji zaigrali mnogo bolj sproščeno in tudi precej bolj učinkovito in atraktivno.

Jugoslavija pa nadaljuje s stoticami. Pešičevi fantje so včeraj pregazili Nigerijo z izidom 126:82. Res pa je, da Nigerija ni ravno to, čemur pravimo nevaren nasprotnik...

Osrednje srečanje današnjega, 3. kola prvenstva bo dvoboj med Italijo

in Brazilijo. Jugoslavija bo igrala proti Avstraliji.

IZIDI 2. KOLA - A SKUPINA: Jugoslavija - Nigerija 126:82; Portoriko - Kitajska 101:91; ZDA - Avstralija 84:80. SKUPINA B: Italija - ZRN 87:67; Taiwan - Brazilija (nočna tekma); Kanada - SZ (nočna tekma).

DANAŠNJI SPORED - A SKUPINA: Portoriko - Nigerija; Avstralija - Jugoslavija; ZDA - Kitajska. SKUPINA B: Italija - Brazilija; Kanada - Taiwan; ZRN - SZ.

Šah: medconski turnir

Prvi poraz Ljubojevića

SIRAK — Po zmagi v prekinjeni partiji proti Portschiu je sinoči v desetem kolu medconskega turnirja za dodelitev izzivalca svetovnega prvaka Kasparova, Ljubojević z belimi figurami doživel pravo katastrofo proti angleškemu vele mojstru Nunn. Izgubil je v le 26 potezah. Ljubojević je še vedno med vodilnimi, problem pa je, kako bo ta nenadejan poraz vplival na njegovo koncentracijo in torej nadaljni potek turnirja.

Pred nedeljskim startom najbolj spornega prvenstva na svetu Nadaljuje se farsa jugoslovanskega nogometa

Haris Škoro

Srećko Katanec

V nedeljo se bo začelo jugoslovansko prvoligaško prvenstvo, vendar trenutno več pozornosti kot štartu velja sobotni seji predsedstva Nogometne zveze Jugoslavije, na kateri bodo določili število prvoligašev in druge podrobnosti v zvezi z razsodbo sodišča Združenega dela Srbije, ki je praktično ukinilo negativne točke za deseterico prvoligašev. Predsedstvo naj bi v Zagrebu določilo tudi nova vrstna reda za prvenstvo 1985/86 in 1986/87 ter Partizana dvakrat razglasilo za prvaka, čeprav ni in ne bo igral v pokalu evropskih prvakov.

Odločitev srbskega sodišča Združenega dela kot drugostopenjskega organa, ki je nogometni zvezi naložilo, da mora sestaviti novi lestvici ter upoštevati sodne odločitve (se pravi ukinitve kazenskih točk) pravzaprav ni nikogar presenetila. Vsi so jo bolj ali manj pričakovali. Toda učinek te odločitve o vrnitvi točk je skromen, kajti nogometna zveza je že 1. julija morala prijaviti klube za nastope v evropskih pokalih in to po lestvici z odbitki. Spremenjena lestvica - brez kazenskih točk - bo imela le eno hudo posledico: namesto Sarajeva naj bi izpadel vinkovski Dinamo, ki je na igrišču ob Spartaku zbral najmanj točk. Toda to vendarle še ne pomeni, da bo Dinamo zares izpadel. Pričakovati je, da bo na predsedstvu Nogometne zve-

ze Jugoslavije dobil široko podporo predlog o razširitvi lige na 19 ali celo 20 klubov, kar bi pomenilo, da ne bo izpadel noben klub. To bi bil logičen sklep nogometne vojne, v kateri je prav vsakdo skušal uveljavljati lastne neposredne interese.

Teško pa je verjeti, da bi lahko kdo popravil krivico, ki jo je doživela Rijeka. Reško moštvo je namreč na igrišču zbralo toliko točk, da bi to moralo zadostati za nastop v pokalu UEFA, toda Rečani vendarle ne bodo igrali v mednarodnem tekmovanju. Če bi pri prijavi Evropski nogometni zvezi upoštevali lestvico brez negativnih točk, bi v pokalu UEFA igrala Rijeka, izpadel pa bi nesojeni prvak Vardar, ki je na igrišču zbral manj točk kot Rečani. Nekaj malega je izgubil tudi Partizan, ki bo namesto v pokalu prvakov igral v pokalu UEFA, medtem ko sta si Velež in Crvena zvezda nastopa v Pokalu UEFA zagotovila v obeh inčih, z ali brez kazenskih točk.

Predsednik Nogometne zveze Jugoslavije Slavko Šajber, ki je to kašo skuhal, je prvič doživel poraz, ki pa resda ne pomeni veliko. Njegov prvi nasprotnik beograjski Partizan je dobil slabo tolažbo, vpisali mu bodo dve zvezdici, toda kaj ko ju Evropa ni registrirala. Vse skupaj se je zgodilo zato, ker v jugoslovanskih nogometnih

predpisih ni člena 33, ki predvideva, da se vse nacionalne zveze odpovedujejo vlogi sodišč v nogometnih sporih ter arbitražo prepuščajo mednarodni nogometni zvezi. FIFA je dopustila, da bo Nogometna zveza Jugoslavije ta člen v predpise vključila do letošnje jeseni. Ker pa tega člena za zdaj še ni, je o teh sporih lahko odločalo sodišče. A to ni bilo redno sodišče, ampak sodišče Združenega dela, ki sicer nima posebno pomembne vloge v jugoslovanskem sodstvu. Zadeva je pravzaprav komična, saj klubi niso organizacije Združenega dela, a je o njih vendarle razpravljalo sodišče Združenega dela. Poznavalci prava menijo, da tako sodišče nikakor ne more biti pristojno za reševanje takih sporov. Nogometna zveza Jugoslavije je pri skupščini SFRJ zaprosila za tolmačenje pristojnosti tega sodišča, vendar bo morala na odgovor še dolgo čakati.

Toda kljub temu je predsednik Šajber takoj po razglasitvi odločbe izjavil, da bo nogometna zveza spoštovala to sodno odločitev. Napovedal je, da bo zares izpadel vinkovski Dinamo, a tudi to, da razširitev lige ne pride v poštev. Toda to se vendarle utegne zgoditi, kajti Šajberja bi utegnili poštno preglašovati, kajti zdaj ima podporo le še v Makedoniji (bori se za nesojenega prvaka Vardarja) ter v Sloveniji. O razširitvi lige res ne more odločati predsedstvo, lahko pa bi konferenca NZJ, ki bi jo lahko sklicali že prihodnji teden.

FRANCI BOŽIČ

Dvoboj ANTI - RAI

Protest »zasebnikov«

Podpredsednik italijanskega združenja zasebnih radiotelevizijskih postaj (ANTI), Luciano Mecarozzi, je sprožil zahtevo po izrednem zasedanju mednarodnega združenja radijskih oddajnikov (IAB) v zvezi z dogovorom med združenjem italijanskih nogometnih prvoligašev in državno italijansko televizijo. ANTI je v istem tiskovnem sporočilu nakazalo, da bi stališče IAB lahko znatno spremenilo obstoječe odnose glede zamenjave radijskih športnih prenosov, če se bo izkazalo, da je RAI, s podpisom sporazuma, kršila mednarodni dogovor o prenašanju športnih dogodkov (Praga 1986).

kratke vesti - kratke vesti

Podpisan sporazum o nogometnih prenosih

RIM — Italijanska nogometna zveza in državna televizijska mreža RAI sta sinoči podpisala sporazum o pravicah televizijskega prenašanja prvenstvenih tekem A in B lige. RAI sta predstavljala predsednik Manca ter generalni direktor Biagio Agnes, nogometnega sogovornika pa novopečeni izredni komisar nogometne zveze Andrea Manzella ter predsednik nogometne zveze Matarrese ter predsednik zveze za C ligo, Cestani. Pogodba se bo iztekla čez tri leta, dotlej bodo Berlusconi je postaje pač morale počakati.

Potapljanje: Rossana Majorca »prodrla« 75 m pod morsko gladino

SIRAKUZA — Rodbina Majorca se kar trumoma odpravlja na rušenje rekordov: po predsedničnem Patrizijem spustu v globino 70 metrov, je najbolj-

ši svetovni dosežek v ženskem prostem potapljanju popravila starejša sestra Rossana, ki je svoj spust sklenila v globini 75 metrov. 27-letna Rossana je za podvig potrebovala bori 2 minuti in 7 sekund.

Tenis: Italijanke izločene

VANCOUVER — Federation Cup, ženski Davisov pokal, je ob enega od morebitnih tekmecev za sam vrh: italijanska izbrana vrsta je v osmini finala nenadejano podlegla britanskim tamicam z izidom 2:1. Britanke so sicer prve povedle z Gomerjevo, ki je s 6:7, 6:1, 6:3 ugnala Cecchinijevo, Italijanke pa so izenačile z značajno Reggijevo, ki se je z dvojnim 6:4 uveljavila nad Durievo. Odločilno igro dvojici sta si z izidom 6:7 (6:8), 7:5, 6:4 priborili Britan-ki Durieva ter Hobbsova, ki sta premagali par Reggi - Cecchini.

OSTALI IZIDI: ZDA - Francija 3:0, Kanada - SZ 2:1, ČSSR - Jugoslavija 3:0.

V Štandrežu že več »poletnih« športnih tekmovanj Tudi teniški turnir zelo dobro uspel

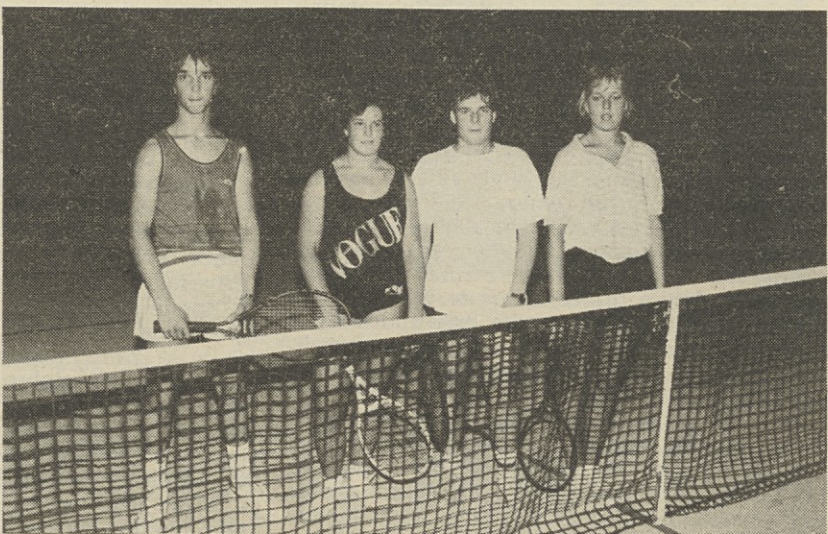
Na odprtem igrišču doma Andrej Budal v Štandrežu je bilo poleti že več zanimivih športnih tekmovanj, ki so nastala na pobudo rekreacijske skupine KD Oton Župančič.

Po uspelem teniškem tečaju za začetnike, se je odvijal turnir v odbojki mešanih skupin iz štirih slovenskih krajev. Privabil je številne igralce in gledalce.

Delo rekreacijske skupine pa se tu ne končuje. Že v bližnji prihodnosti bo imelo polne roke dela. Pod pokroviteljstvom ZSSDI in v sodelovanju s KD Danica z Vrha bo priredilo teniški turnir od 29. avgusta dalje. (Bojan Makuc)

PRIPIS UREDNIŠTVA

Ob tej priložnosti se bralcem opravičujemo za pomoto, ki je nastala pri objavi zmagovalca na tem turnirju. Pri mešanih dvojicah sta zmagala Aleksander Pavlin in Maja Peterin, ne pa Barbara Nanut in Robert Makuc, kot je bilo v naslovu napisano.

Udeleženci velikega finala v mešanih parih turnirja v Štandrežu

konjske dirke - konjske dirke

V Ceseni ima v sk. X dober izhodiščni položaj Brunel Ric, ki lahko računa tudi na končno zmago. V sk. 1 bi se moral izkazati Darim. V sk. 2 bi se moral Begyar OM, če bo seveda v formi, boriti za prva mesta.

V Rimu bo dirka še kar komplicirana, saj je dober konjev mnogo. Spomnili bi se na Bukovskija (sk. 1), ki bo verjetno protagonist. V sk. 2 je zelo hiter Boreo Bell. V sk. X ima Clodio Sbarra možnost, da se uvrsti še kar visoko.

V Rimu lahko poskusimo bazo s sk. 2, ki ima v konju Ex Gas res protagonista. Njegov največji nasprotnik bo Express FC (sk. X), v sk. 1 pa bi se spomnili na Educa di Alba, ki je v zadnjem obdobju v formi.

V Tarantu dirka hiter Belricetto (sk. 1), ki ima nekaj možnosti za končno zmago. V sk. X se mu lahko zoperstavi Exceptional Bi, ki je pred kratkim zmagal na podobni shemi. V sk. 2 bi lahko Damelson predstavljal presenečenje.

V Follonici lahko poskusimo bazo s sk. X, ki ima v konju Bimbo Rosso res dobrega konja. V sk. 1 bi se spo-

mnili na Elmorisca. V sk. 2 ima dober izhodiščni položaj Baldix.

Na drugi dirki v Follonici je v sk. 2 verjetno najboljši konj: Eden Bi. V sk. X bi se spomnili na Dobbiaca, v sk. 1 pa bi lahko bil presenečenje Ecor Dell.

Dirka tris

Naši favoriti: Dinastia (7), Caffè KS (4), Conway (9). Dodatek za sisteme: Direktor Jet (18), Ercolina (14), Dibattito (13).

totip

1. — prvi	X
drugi	1 2
2. — prvi	1
drugi	2 X
3. — prvi	2
drugi	X 1
4. — prvi	1
drugi	X 2
5. — prvi	X
drugi	1 2
6. — prvi	2 X
drugi	X 1

Poletne počitnice se bližajo koncu tudi za naše košarkarje

Jadranovci bodo začeli priprave za novo sezono že prihodnji teden

Za vsako poletje je značilno, da se kar naprej nekaj govori, tuhta, predvideva in na splošno vsi vprek postavljajo najrazličnejše hipoteze o morebitnih premikih okrog tega ali onega moštva. Vse to je bilo nekoč lastno samo nogometu, v zadnjih letih pa se prenaša tudi na nekatere druge panoge, zlasti na košarko. To je pač delček »davka« na naraščanje popularnosti športa med košema, ki je v tem pogledu popolnoma enakopraven nogometu.

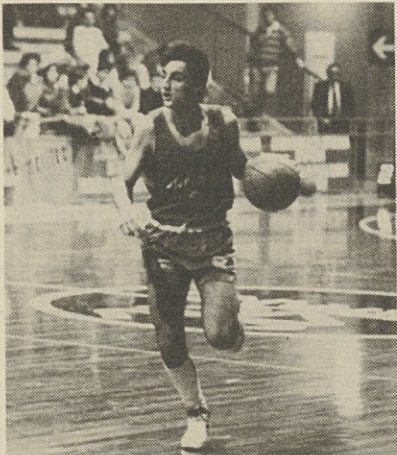
Obdobje vsakovrstnih govoric v znamenju sonca in osvežilnih napitkov v raznih kavarnah je zaenkrat konec, bliža pa se čas, ko bosta merodajna samo naprežanje in znojenje v telovadnici.

Med protagonisti poletnega verbalnega prvenstva je bil letos tudi Jadran, čeprav posredno, saj je bil med glavnimi subjekti zanimanja sredstev javnega obveščanja, vsaj na lokalnem nivoju, Jadranov »playmaker« Marko Lokar.

Krajevni tisk je na dolgo in široko, predvsem junija in v prvih dneh julija, poročal o pogajanjih med Stefanelom in Jadranom, za prestop Lokarja k tržaškemu drugoligašu.

O tem se je, sicer polglasno, govorilo že med lanskim sezono. Po končanem prvenstvu pa je Lokar bolj ali manj redno treniral s Stefanelom, se v vrstah Tanjevičeve ekipe udeležil dveh turnirjev in tudi sam izrazil željo za prestop pod okrilje tekstilnega močeta. Po drugi strani je tudi vodstvo tržaškega društva sililo v to, kajti Tanjevičju je tip igralca, z Lokarjevimi značilnostmi, zelo všeč.

Sodeč po pisanju tržaškega športnega tednika naj bi bil transfer Jadrano-vega beka le stvar časa, tolikšna je

Marko Lokar - »protagonist« poletnih govoric

bila obojestranska želja (Stefanela in Lokarja), da pride do tega. Medtem pa so Tržačani sklenili dogovor s goriškim Segafredom za medsebojno zamenjavo nekaterih posameznikov. Določeno je bilo, da bodo Bobicchio, Vitez in Fischetto odšli v Gorico, v Trst pa naj bi prispela Ardessi in Bullara. Slednji pa je zavrnil možnost igranja v Trstu, Fischetto je ostal v postavi Stefanela, odtlej pa se je tudi pritisk na Jadran, za Lokarja, znatno zmanjšal.

Razlog za »ohladičev« Stefanelovega vodstva je dokaj preprost: težko je imeti pod isto streho oba navedena košarkarja, ki sta vajena vloge nosilca igre in bi to bila tudi v novem okolju. Čeprav je namreč Lokar kar osem let mlajši od Fischetta, je na dlani, da ima že toliko izkušenj, predvsem pa kvali-

tet, po katerih bi lahko postal moštveni vodja tudi v Tanjevičevi ekipi.

Zdi se torej, da je nemogoče, da bi oba igralca bila v isti postavi, izključno iz taktičnih razlogov.

Toliko o »zadevi Lokar«, ki je burila duhove vse poletje in za katero ne moremo zagotoviti, da je končana. Jadranov košarkar bo, na vsak način, razen morebitnih sprememb, v takojšnji bodočnosti, tudi v letošnji sezoni nastopal v dresu slovenske združene ekipe.

Jadranovi košarkarji se bodo zbrali v torek, 4. avgusta, v repenski telovadnici, kjer bodo opravili prvi letošnji trening. Po krajšem ciklusu priprav v Repnu bodo jadrancji odšli na večdnevne priprave nekam v Slovenijo, saj bodo že 16. avgusta v tekmovalni areni, za prvo letošnje uradno preizkušnjo v okviru turnirja Alpe - Jadran.

V Jadranskih vrstah zaenkrat ni večjih novosti, kot nam je potrdil predsednik Edi Kraus. Moštvo bo tudi letos vodil Peter Brumen, ki bo razpodeljal z vsemi lanskimi igralci in z mladim Štefanom Persijem (bek, 182 cm, letnik 1968), ki prihaja iz vrst openskega Poleta.

Za delno novost pa lahko upoštevamo povratek Klavdija Starca, ki bo oktobra odslužil svojo vojaško dolžnost in se bo ekipi pridružil že na samem začetku priprav.

V načrtih našega vodilnega košarkarskega kluba so še nekatere nadaljnje okrepitve, za katere so še v teku pogajanja in o katerih ni hotel predsednik dodati ničesar podrobnejšega. Društvo bo o tem obvestilo javnost v primeru pozitivnih zaključkov v dogovarjanjih s tem v zvezi.

(Cancia)

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

ANAPURNA I

V času, ko nam je, na zadnjem travnatem obronku, pod južno steno Anapurne, sneg potihem zasipal šotore, se je, ob zvokih Pink Floydov, nekje v Latinski Ameriki, rodil dojenček s svinjskim repom. Nekaj dni kasneje, ko smo se zmeraj stresali mokro belino s streh naših platnenih bivališ, je v isti pozabljeni vasi sredi džungle, privekal na svet še drugi, popolnoma enak prvemu. Pink Floyd so se zmeraj tiho ponavljali svoj protest proti nasilju in vsaki uniformiranosti in vendar je oba dojenčka ločilo celih sto let, sto let, ki so jih v svoji človeški samoti preživel Aureliano Buendia in vsi tisti ubogi, prestrašeni, čudaški, zmešani ljudje, ki jih je Gabriel Garcia Marquez, tiste dni poslal k meni, v naš šotor. Postali smo si domači, za tistih nekaj dni, ko je Marquezovih Sto let samote bilo moj svet in moj dom, sem postal eden izmed njih.

Skupaj smo prisluhnili Pink Floydom iz Čitinega radia in počakali, da so razbili njihov zid (The Wall), v upanju, da bo svetloba z druge strani presvetila tudi naše temne strahove. Potem smo se razočarani vrnili v svoje svetove; oni v njihov začarani krog, na katerega začetku in koncu je bil vselej le dojenček s svinjskim repom, jaz v belosivo vsakdanost baznega tabora, kjer nas je, za debelimi sloji megle in snega, čakal naš zid - južna stena več kot 8000 metrov visoke Anapurne I.

Le nekaj dni poprej sva si z Benijem, s premrlimi prsti, zapenjala dereze pred vhom šotora na taboru II. Bila je druga ura jutraj, stena nad nama je končno utihnila. Dan prej, ko sva v sneg kopala luknjo, kjer naj bi postavila šotor, je v njej neprestano bobnelo. Že ko sva bila s Čito tam prvič, nam je postalo jasno, da bo padajoče kamenje, v smeri, ki smo si jo zamislili, zelo neprijeten problem. V dneh, ki so sledili, je čudovito vreme in toplo sonce, zadevo le še poslabšalo. V hudi vročini, ko zaradi sonca, celo na višini 6000 metrov, v šotorih ni bilo močnega vzdržati, je led v črni skalni pregrad, kakih 500 metrov visoko v steni, popuščal, skale so se zrahljale in začele svojo pot navzdol. Vedela sva, da v takem ni prav nobene možnosti, da preživiva in se odločila za nočno plezanje. Sicer bo šlo počasneje, vendar pa bo stena v nočnem hladu pomrnila, skale bodo do jutra mirovale.

Pod previsno krajno počjo sva se zaustavila, da se pripraviva za plezanje. Razvila sva prvo od statičnih vrvi, ki naj bi jih pritrdili v steno, pozneje pa se po njih vzpenjali do mesta, kjer smo dan prej končali. Kljub temu da nas je bilo le 7 in so nam pomagali le trije Serpe, smo se odločili za himalajski stil vzpenjanja, s postavljanjem vmesnih višinskih taborov. Za steno, v kateri je padajoče kamenje tak problem, kot je bilo v tej, je bila takšna odločitev velika napaka. Žal pa o tej nevarnosti, vse do prihoda pod steno, nismo vedeli prav nič, takrat pa je bilo za kakršnokoli spremembo načrtov že prepozno. Ko bi imeli denar za izvidnico in si steno že prej ogledali, bi se seveda odločili povsem drugače.

Z Benijem sva napela tisto jutro vseh 150 metrov vrvi, ki sva jih imela s seboj. Aklimatizirana takrat še nista bila in bi jih več niti ne mogla nesti v nahrbtnikih. Upala sva, da bova lahko plezala po snežiščih ob skalnem stebru, v območju katerega

smo načrtovali naš vzpon pa sta me dva kamna, ki sta, kljub mrazu, našla način, da se iztrgata ledenemu objektu in ki sta me med svojim letom le za las zgrešila, opozorila, da se je bolje držati varnega zavetja skal, pa čeprav bova tam še bolj sopihala pod najinima nahrbtnikoma, kot na snegu.

Naporno plezanje med taborom ena in dva

Dan kasneje sva opravila podobno delo, le da takrat že precej višje nad ledenikom. Kar pozabila sva na uro in se naenkrat zavedla, da je že dan, da v vršno snežišče sveti sonce in se bo vsak trenutek pričela kanonada. Mrzlično sva, med prvimi manjšimi izstrelki, začela svoj beg. Vse bolj je pokalo in trčalo okoli naju. Stiskal sem glavo med ramena in si prigravljaj, da večina vseh teh kamnov vendarle leti po snežišču ob stebru. Po snežnem kanalu nad krajno počjo so že drsli prvi plazovi mokrega snega. Počakal sem na presledek in bolj skočil, kot se spustil v njeno vznožje, potem pa stekel za Benijem, ki je hitel proti dvojki. Bila sva zadovoljna z delom, ki sva ga opravila, še bolj pa s tem, da naju je čakal počitek. V bazi in bo naslednja dva dni padajoče kamenje krhalo živce Igorju, Čiti in Andreju. Le dan za nama pa so bili v baznem taboru tudi oni trije. Kamenje je grmelo še dolgo v noč in bilo je nesmiselno vstopiti v steno. Poleg tega bi bili problemi, z naraščajočo oddaljenostjo od tabora II zmeraj večji. Tabora III še lep čas ne bi mogli postaviti, ker bi ga padajoči kamni uničili, razdalja do vrha skalne pregrade pa je bila tolikšna, da bi je verjetno ne zdelali v tistih nekaj urah, ko je stena mirovala. Andrej je kot vodja tako odločil, da smer opustimo in poskusimo drugje. Najbolj razočarana sva bila z Benijem; najino delo je bilo povsem zaman.

Tiho sešestenje na platnu nad nami mi govori, da z novim poizkusom še nekaj časa ne bo nič. S knjigo ležim v topli puhači vreči, vendar različno čutim hlad, ki vse bolj preveva šotor. Iz za sivih zidov Hiše Marije Pomočnice, kjer, od vseh pozabljenih otroške prikazni, bijejo svoj vnaprej izgubljeni boj, se je razširil v mojo spalno vrečo, zdi se, da bo objel ves svet. Prepoln bolečine odložim knjigo in stopim do vhoda. Gledam trepetavo migotanje snega, ki se v mehki svetlobi zamirajočega dne komaj še razloči in podoba umirajočih deklic počasi izgine. Ne, Cankar zares ni branje za na odpravo! Zbežal bom pred njim in slikami, ki jih je vsadil vame - odšel bom spat.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Poletno delovanje SPDT

SPDT prireja danes in jutri, 1. in 2. avgusta, dvodnevni izlet z osebnimi avtomobili na Kanin, Prestreljenik in Rombon. Zbirališče udeležencev bo jutri zjutraj ob 6.30 pred tržaško sodnijsko palačo (Foro Ulipano). Prvega dne se bodo izletniki podali na Kanin in Prestreljenik, naslednjega dne pa na Rombon. Vpisovanje in informacije pri Vojku Slavcu (tel. 764832) v uradnih urah.

***
SPDT prireja 8. in 9. avgusta dvodnevni izlet z osebnimi avtomobili v gorsko skupino Schober Gruppe v bližini Lienza z vzponom na 3283 m visoki Petzeck. Potrebni sta dobra kondicija in visokogorska oprema. Izlet vodi Lojze Abram. Odhod bo v soboto, 8. ob 7. uri izpred Prosvetnega doma na Opčinah. Vožje z avtom je kake štiri ure, nato pa bo približno tri ure hoje do Vangeritzer Hütte. Naslednjega dne pa je hoje do vrha za približno dve uri in pol. Obvezen je seveda potni list oz. osebna izkaznica, veljevan za tujino. Kogar izlet zanima, naj se javi pri vodji ekskurzije Vojku Slavcu (tel. 764832), saj je treba nočitev prej najaviti.

Američani na Makaluju

Letošnja alpinistična predmonsunška sezona je bila uspešna za ameriško odpravo, ki si je izbrala severovzhodni greben Makaluja. Prva trojka je bila na vrhu konec maja, druga pa štiri dni kasneje. V prvi sta bila dva alpinista in en šerpa, v drugi pa je bilo razmerje obratno.

Rekorden trekking

Učitelj Bill Dewis je v vsega treh dneh in desetih urah opravil 270 km dolg trekking na področju Mt. Everesta. Startal je v baznem taboru 4850 m visoko pod najvišjim vrhom sveta. Čez dan se je hranil s prepečencem in konzervami, zvečer pa pri domačinih. Sicer pa je tudi stari rekord pripadal Američanu. John Longeker je za isto razdaljo potreboval štiri dni in 12 ur.

Poletna številka Rivista della Montagna

Naslovnica poletne številke italijanskega planinsko-alpinističnega dvomesečnika Rivista della Montagna prikazuje brhko dekle - očitno alpinistko, ki pravkar veselo zaključuje svoj raztežaj. Osrednji članek je verjetno intervju z alpinistom Jeanom Troilletom, ki je skupno z Loretanom, ki ima za sabo že celo vrsto osemstisočakov, preplezal Everest v rekordnem času: v 39 urah! V članku skromni 39-letni alpinist motivira svojo izbiro ter razlaga svoj pogled na hojo v gore. Rekord je opravil brez kisika (!) ter le s pol litrom vode in tebleto vitaminov! (kje je pa varnost? Triolletov odgovor: V hitrosti. Ima prav!). Rekord pa je v bistvu opravil, da bo lahko še hodil v gore: za sponzorje, ki seveda zahtevajo senzacijo!

Mnogo je še govora o festivalu goriških filmov, ki je bil pred časom v Trentu, o ekologiji in še o marsičem zanimivem.

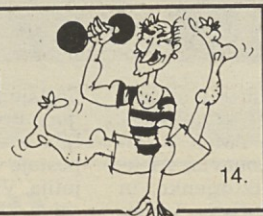
obvestili

ŠZ SLOGA
prireja jutri, 1. v nedeljo, 2. in ponedeljek, 3. avgusta tradicionalni **ŠPORTNI PRAZNIK** na dvorišču Gospodarske zruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski, za zabavo bo poskrbel ansambel Zvezde.

PRIMOTOR KLUB
vabi svoje člane na sestanek, ki bo drevo od 20.00 v gostilni pri Tatjani v Dolini. S sponzorstvom razprava o društvenem prazniku in motomitingu. Vabljeni!

Manfred Köchnelechner

ZDRAVA STAROST

Stara življenska pravila, katerih cilj je bil, prilagajati življenjske in prehranjevalne navade starostni stopnji, polagoma odhajajo v pozabo. Tako povzroča že omenjeni dr. van Swieten o Benečanu Cornaru (1467-1567!), ki je po prvotnem razuzdanem življenju začel z rastočo starostjo zmanjševati količino hrane v skladu z močjo notranjih organov. Cornaro je s triinosemdesetimi leti napisal svojo najbolj prešerno komedijo in dočkal sto let.

STAROST IN VINO

»Vino je stvar, ki je na čudovit način primerna za človeka. Treba pa ga je pri dobrem in slabem zdravju piti razumno, zmerno in v skladu s stanjem in razpoloženjem posameznika«

HIPOKRAT

Na področju prehranjevanja v zdravih in bolnih dneh se zmeraj veliko premalo upoštevamo pomen pravilne diete; še katastrofalnejše pa so razmere, kadar gre za higieno pitja. V anglosaksonskih deželah razširjena razvada, da moraš že pred zajtrkom spiti kozarec oranžnega soka - če se le da, z kocko ledu - nedvomno vodi v kronični gastritis. Nezmerno pitje velikih količin kave je nadaljnje poglavje nerazumnih navad pri pitju. Prava kava je pijača, ki ne obremenjuje samo jetrno-žolčnega sistema, marveč predstavlja upoštevanja vreden stres tudi za ledvice. Kavno sme-

mo piti le v majhnih količinah in še to zmeraj skupaj z vodo, kakor je navada v vseh deželah, kjer se poznajo klasično kavino kulturo. To velja tako za pisane recepte, po katerih se pripravljava kava na Dunaju, kakor za italijanski espresso ali turški mokka. Zlasti pri starejših ljudeh so zmerne količine kave lahko dragoceno sredstvo za pospeševanje srca in žilja - lahko poveča vsesplošno dobro počutje in je zavoljo tega zelo priporočljiva.

Nikakor pa ne priporočamo limonad in cole, saj so zaradi svojih velikih količin sladkorja in najrazličnejših umetnih aromatičnih snovi bolj škodljive ko koristne. Zaradi večinoma velikih količin sladkorja tudi koncentrirani in konzervirani sadni sokovi niso tako koristni, kakor porabniki mislijo na podlagi reklame zanje. Enako velja za pijače s kakavom, ki jih mnogi starejši ljudje tako cenijo. Te pijače res ne prinašajo samega zdravja.

V kulturi človeštva so se konec koncev zares in odločilno uveljavile samo tri pijače: voda, pivo in vino. Mleko je pravzaprav tekoča hrana, živilo, ki ga več jemo, kakor pijemo (glej v poglavju Mayrova kura). Glede vode pa je treba vedeti, da je odločilna njena kakovost. Čista, bistra voda pospešuje zdravje, zlasti še, kadar v obliki slatine vsebuje še dodatno rudninske snovi in elemente v sledeh. Več kot samo neprijetna je misel na to, da se dandanes milijoni ljudi preskrbujejo s pitno vodo iz onesnaženih rek - veliko ne spremeni dejstvo, da je voda klorirana in s tem odpravljena njena najhujša napaka. Tista prava, dobra, zdrava in sveža voda teče iz vodovodnih pip samo še v nekaterih gorskih predelih, zato je v interesu zdravja treba presedlati na mineralno vodo, slatino. Razveseljivo je, da je bogata ponudba slatin, na razpolago jih je najrazličnejših vrst, ki si jih lahko zamislimo.

Pivo je izdelana pijača za gašenje žeje, tudi kar zadeva zdravje, ima pivo komaj kakšno pomanjkljivost. Privo je izrazito primerna pijača, ki tudi pospešuje prebavo. Preveli-

ke količine piva pa seveda obremenjujejo krvni obtok, zaradi velikih količin kalorij pa pivo poleg tega tudi redi.

Za najbolj zdravo in higiensko pijačo velja vino. To so besede, ki jih je izrekel Pasteur, sloviti utemeljitelj bakteriologije.

Vino deluje ugodno na prekrvljenost. Vsakdo je že občutil prijeten občutek toplote potem, ko je spil steklenico dobrega vina. Boljša prekrvljenost možganov se pokaže v rastoči gostobesednosti in priložnostnih napadih sreče in zadovoljstva, znanih pod pojmom »esprit«. Ob splošnem dobrem počutju se izboljšuje razpoloženje, človek se znajde v stanju rahle evforije - vedrega razpoloženja. Vino povečuje človekovo družabnost in pospešuje njegovo približevanje drugim ljudem - deluje torej ugodno prav na tisto, kar staremu človeku manjka.

Poleg tega so v vinu različne organske kisline, vitamini in rudninske snovi, ki ugodno delujejo na zdravje. Zlasti velike količine magnezija, kalija in joda pa zavirajo razvoj ateroskleroze in s tem hkrati delujejo ugodno na preprečevanje srčnega infarkta. Končno pa vino blaži tudi strese, ki sicer pospešujejo razvoj bolezni. Glede pogostnosti srčnega infarkta so zanimivi grobi podatki o njenem zmanjševanju od severa proti jugu. Pogostnost srčnega infarkta je v nordijskih deželah, kjer spijejo veliko spirita, dvakrat do trikrat večja, kakor v romanskih deželah, čeprav je zanesljivo res, da Francozi, Italijani in Grki ne pijejo in kade manj kakor nordijci. V teh deželah je običajna pijača vino. Ni zametovati v Italiji splošno razširjenega mnenja, da uživanje vina deluje profilaktično v zvezi z nastajanjem arterioskleroze.

Knjiga bo izšla jeseni
pri Založništvu tržaškega tiska

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 200 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

31. julija 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italiani
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

Reševalce skrbi bližajoči se val slabega vremena, ki jim otežkoča delo

Nad Valtellino se zgrinajo črni oblaki

Z dežjem narašča nevarnost novih usadov

MILAN — Obstaja posebna kategorija izvedencev, ki je v Italiji deležna velike pozornosti le občasno, in sicer ko narava udari s posebno silo. Potresi, ognjeniki, ki bruhajo lavo v neposredni bližini gosto naseljenih območij, poplave, plazovi, orkani in celo visoka voda, redni gost beneške lagune, postavljajo pod drobnogled italijanskega javnega mnenja kategorijo geologov.

Časovno zadnja katastrofa, ki je oplazila Apeninski polotok je veriga naravnih nesreč, ki so prizadele Valtellino, zato so geologi že spet deležni vse naše pozornosti. Od njihovega strokovnega mnenja bo odvisno zdaj, kako bo Valtellina zamenjala svojo geografsko obliko, pa tudi kako se bo moral človek v srednjeročnem obdobju prilagoditi zahtevam narave. Geologi, ki se bodo od 2. do 5. septembra sestali v Rimu na 39. vsedržavnem kongresu, trdijo, da je Italija podvržena usadom in da se mora zato država temeljito pripraviti na tovrstna izjemna stanja.

Petina državne površine je »nestabilna«, v smislu, da je italijanska tako alpska kot apeninska orografija »krhka«, četrtna države pa je podvržena poplavam. Geologi tako upravičeno zahtevajo od odgovornih na ministrstvu preureditev civilne zaščite, ki naj bi bila hudo pomanjkljiva prav na področju poplav in orografskih premikov. Ob robu pritajene polemike geologov, ki trdijo, da bi več pozornosti s strani državne uprave in pristojnega ministrstva, lahko znatno omilila posledice izjemnih naravnih pojavov, je izbruhnila zdaj še pristno politična polemika glede zamenjave ministra za

civilno zaščito. Kako to, da so ministra Zamberlettija zamenjali prav v trenutku izjemnega stanja, se spušajo v Valtellini in »Prebivalci visoke Valtelline« so že dali nalepiti lepake, na katerih piše, da bi morali ministru Zamberlettiju omogočiti, da »s svojim strokovnim znanjem« izpelje reševalne akcije, ki jih je načrtoval.

Nad Valtellino pa se ne zgrinajo samo oblaki političnih ali lokalnih polemik (slednje se sučejo okoli dveh preiskav, ki jih je odprl glavni državni tožilec v Sondriu). Nad prizadeto dolino se žal zbirajo tudi črni oblaki, ki najavljajo nove padavine in meteorologe skrbi, kdaj se ne bodo te padavine sprevrgle v nevihte. Z enim očesom gledajo tudi na bližnjo Južno Tirolsko, kjer je nekajednevno deževje povzročilo nove usade, medtem ko je večji plaz zaprl edino cesto, ki pelje do Trafoja.

Prebivalce doline pa skrbiijo predvsem stalni zemeljski premiki, ki jih že tretji dan beležijo na hribu Coppetto. Plaz, ki je zastrl pot reki Adda ter zbrisal z zemljepisne karte dve vasi in delno prekril tretjo, bi lahko bil vse prej kot izoliran pojav. Posledice morebitnih novih plazov pa bi lahko zadobile še hujše razsežnosti, v kolikor bi tokrat zemlja »zdrsnila« v nastajajoče jezero, s posledicami, ki si jih lahko samo predstavljamo.

Novi manjši usadi so že včeraj zjutraj izolirali kraj Chiesa Val Malenco, medtem ko so tehniki in geologi soglasno sprejeli sklep, da preventivno izselijo prebivalce vasi Torre Santa Maria (Valmalenco). Naselju grozita bodi

si večji plaz bodisi narasla voda sicer manjše reke Torreggio. Slabo vreme, ki ponovno pesti območje Valtelline pa ne povzroča skrbi samo geologom pač pa tudi skupinam reševalcev, ki so jim prizadeti kraji zaradi dežja težko dostopni. Nizki oblaki in megla, ki se vijejo po dolini so večkrat onemogočili vzlet helikopterjev.

Na slikah (Telefoto AP): italijanski vojaki v hudo prizadeti vasi Aquilone, kjer pod blatom in ruševinami še iščejo dvajset pogrešanih (levo zgoraj); v Ardenni »pospravljajo« ostanke blaga iz trgovin, ki jih je preplavila narasla Adda (levo spodaj); goseničar na delu v Valtellini (desno).

KRALJICA HAT

Riše in piše NIKOLA MITROVIĆ

II. epizoda — št. 5

V Kazahstanu srečno pristala sovjetsko-sirska posadka

MOSKVA — V Kazahstanu, 140 kilometrov severovzhodno od mesta Arkalyk, je včeraj srečno pristala vesoljska ladja sozvez TM-2. V posadki sta bila dva sovjetska kozmonavta, Aleksander Lavejkin in Aleksander Viktorjenko, in prvi sirski kozmonavt Mohammed Faris. Lavejkin je bil v vesolju že od 6. februarja, iz zdravstvenih razlogov pa je moral zapustiti vesoljsko

postajo Mir, na kateri se je nahajal skupaj s kolegom Romanenkom. Faris in Viktorjenko pa sta bila v vesolju od 22. julija, in sicer z vesoljsko postajo sozvez TM-3, ki se je Miru priključila 24. julija. Vsi trije so se nato »selili« v prej omenjeni sozvez TM-2 odkoder so opazovali fizične procese v gornjem delu atmosfere in jonosferi.

Na sliki (telefoto AP): posadka sojuza TM-2

Novosti 44. Beneškega festivala v znamenju italijanskega filma

RIM — Film *Julia and Julia*, ki so ga z novo videotehnologijo posneli lani v Trstu in v katerem nastopata Kathleen Turner in Sting, bo uradno odprl letošnji Beneški filmski festival. Novi direktor festivala Guglielmo Biraghi je včeraj predstavil novinarjem dokončni program festivala, ki bo vnesel v festivalsko tradicijo Lida nekaj pomembnih novosti. Med temi izstopajo predvsem znatno manjše število filmov (skupno 60 projekcij namesto običajnih sto in več), boljši projekcijski pogoji (kar bomo morali seveda preveriti na licu mesta) in tiskovne konference, ki jih bo vodil Maurizio Costanzo.

Po lanskoletnem »profrancoskem« festivalu bo letos na vrsti Italija, ki se predstavlja kar s

štirimi filmi v tekmovalni sekciji (*Quartiere Silvana* Agostija, *Un ragazzo di Calabria* Luigija Comencinija, *Lunga vita alla signora Ermanna Olmija* in Montaldijevo delo *Gli occhiali d'oro*, ki so ga delno posneli v Izoli). S svojimi zadnjimi filmi pa bodo med drugimi prisotni tudi Jacques Dillon, James Ivory, Claude Goretta, Luis Malle in Miklos Jancso.

Veliko pričakovanja vzbujata tudi Hustonov film *The Dead*, ki ga bodo predstavili izven konkurence in dokumentarec *Nostalgie di un kolossal* o snemanju Bertoluccijevega filma na Kitajskem. Ostaja vsekakor odprto vprašanje filma, ki naj bi predstavil »presenečenje« zaključnega večera (marsikdo vsekakor še upa, da bo to Kubrickov *Full Metal Jacket*). (e. f.)